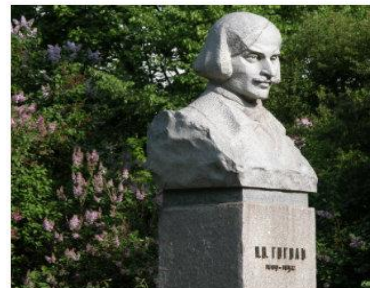

ЗВІТ
ректора
ОЛЕКСАНДРА
САМОЙЛЕНКА
про діяльність
Ніжинського
державного
університету
імені Миколи Гоголя
у 2017 році

2017 рік, що минає, виявився вкрай суперечливим і його навряд чи можливо оцінити одностайно. З одного боку, покращено кадровий науково-педагогічний склад, стабілізовано фінансовий стан, частково оновлено нормативно-правову та матеріально-технічну базу, успішно пройдено перевірки різних державних інстанцій, проведено міжнародну літню школу за участю іноземних викладачів і студентів, укладено низку важливих і перспективних угод, пожвавлено проектну діяльність і реалізовано кілька цікавих проектів на факультеті іноземних мов, історико-юридичному та природничо-географічному факультетах, збільшено кількість патентів і винаходів, про нас почали більше говорити на радіо, телебаченні, писати на шпальтах газет і інтернет-ресурсів, студенти досягли вагомих успіхів у науковій, культурно-мистецькій і спортивній сферах і т. п.

З іншого боку, не завершено будівництво котельні, не запроваджено англомовний варіант сайту університету, не створено рейтинг викладачів і не введено офіційно програму антиплагіат, чого вимагає законодавство, продовжується скорочення контингенту студентів, а кількість відрахувань не зменшилася, не завершено процедуру внесення університетських фахових видань до наукометричних баз даних, не завершене відкриття спеціалізованої вченої ради з історії України тощо. Тепер про це все більш детально.

ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ

Діяльність Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

здійснювалася відповідно до Конституції України, законів України, Указів Президента України, постанов Кабінету Міністрів України, наказів і листів Міністерства освіти і науки України, Статуту університету, Колективного договору, Правил внутрішнього трудового розпорядку, наказів ректора, рішень Вченої ради університету тощо.

Протягом року удосконалювалася нормативна база університету в напрямі імплементації Закону України «Про вищу освіту». Робоча група, яка працювала під керівництвом першого проректора професора О.Д. Бойка оновила, модернізувала та розробила понад 30 нормативних документів, серед них: Концепція стратегічного розвитку Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя на 2017-2021 рр., Положення про забезпечення якості освіти в

Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя, Концепція розвитку дистанційної освіти в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя на 2017-2022 рр., Положення про дистанційне навчання в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя, Положення про навчально-методичну експертизу та сертифікацію веб-ресурсів навчальної програми (дисципліни) у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя, Положення про створення, оновлення, використання, захист і зберігання веб-ресурсів навчальної програми (дисципліни) у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя, Норми часу для обліку навчальної та методичної роботи науково-педагогічних (педагогічних) працівників при організації дистанційного навчання веб-ресурсів навчальної програми (дисципліни) у Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя, Концепція інтернаціоналізації Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя на 2018-2022 рр. тощо.

Значну роботу з аналізу поточного стану та модернізації освітнього процесу провели Вчена рада (на 12 засіданнях розглянуто 22 питання) та Науково-методична рада (на 10 засіданнях розглянуто 11 питань) університету, а також Центр забезпечення якості освіти, акредитації та ліцензування освітньої діяльності, який спільно з деканатами факультетів забезпечив у 2017 році успішне **ліцензування** 6 спеціальностей ступеня «бакалавр» (Географія; Економіка; Середня освіта (Інформатика); Початкова освіта; Хореографія – збільшення ліцензованого обсягу; Музичне мистецтво) та 7 спеціальностей ступеня «магістр» (Початкова освіта; Географія; Психологія – збільшення ліцензованого обсягу; Дошкільна освіта – збільшення ліцензованого обсягу; Середня освіта (Фізика); Хореографія; Музичне мистецтво) і **акредитацію** 2 спеціальностей ступеня «бакалавр» (Початкова освіта; Соціальна робота) та 5 спеціальностей ступеня «магістр» (Соціальна педагогіка; Переклад (українсько-російський); Історія; Практична психологія (за видами); Прикладна фізика).

Вищий навчальний заклад успішно функціонує, коли є кого вчити, кому вчити та де і в яких умовах здійснювати освітній процес.

Розпочнемо з тих, кого ми навчаємо в університеті – наших студентів.

Зі стін університету в 2017 році ми випустили 441 фахівця за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста і рівнем вищої освіти магістра, з яких 270 випускників навчалася за денною формою навчання та 171 – за заочною. Досить високі показники якості виявили студенти денної форми навчання на кваліфікаційних екзаменах і захистах студентських наукових робіт – 3/4 з яких отримали відмінні та добрі оцінки. Разом з тим, 5 студентів (2 – на денній і 3 – на заочній формі не змогли подолати підсумкової державної атестації). В цілому, випуск 2017 року був чисельно значно більшим, за попередній рік, а результати – помітно кращими (ТАБЛ.1, 2).

Таблиця 1. Випуск студентів денної форми навчання (ОКР «спеціаліст» і ОР «магістр»)

Показник	Рік	2013	2014	2015	2016	2017
Кількість випускників		413	425	409	219	270
у тому числі магістрів		92	107	138	4	94
% випускників, які отримали дипломи з відзнакою		19,4%	13,6%	17,1%	8,2%	11%
% випускників, які склали державні екзамени на „5” і „4”		70,8%	59,5%	74,5%	65,6%	75,1%
Кількість випускників, які не склали державні екзамени		4	4	1	7	2

Таблиця 2. Випуск студентів заочної форми навчання (ОКР «спеціаліст» і ОР «магістр»)

Показник	Рік	2013	2014	2015	2016	2017
Кількість випускників		329	313	264	138	171
у тому числі магістрів		-	-	-	-	17
Кількість випускників, які отримали диплом з відзнакою		12	5	6	7	4
% випускників, які склали державні екзамени на „5” і „4”		28,7%	38,6%	39%	46%	47%
Кількість випускників, які не склали державні екзамени		4	4	2	0	3

Не менш важливими, а в перспективі розвитку університету – і більш вагомими, є показники прийому студентів. Не зважаючи на скорочення кількості абітурієнтів в Україні, високої конкуренції між ВНЗ, значним відтоком випускників закордон і суттєвими змінами до умов прийому, завдячуючи планомірній і наполегливій праці соціально-гуманітарного відділу, деканатів і

кафедр, студентського самоврядування при наборі студентів I курсу денної форми навчання нам вдалося покращити результати попереднього року і вперше за останні 6 років відсоток падіння або зростання загального набору студентів на I курс (порівняно з попереднім роком) має знак + (майже на 10% більше першокурсників влилося до лав студентів нашого гоголівського вишу) (ТАБЛ. 3).

У значній мірі це сталося завдяки активізації *профорієнтаційної роботи*, яка набула рис планомірної та систематичної, зі значним залученням викладачів, співробітників і студентів, які:

- зібрали статистичні дані та проведено моніторинг студентів, які навчаються в університеті (з якої області, району, міську чи сільську закінчили школу, клас, тобто з яким спрямуванням - філологічним, математичним і т.д.);
- провели зустрічі зі школярами міст і містечок Чернігівської та Сумської області (Ріпки, Городня, Бахмач, Мена, Прилуки, Ічня, Чернігів, Конотоп і Шостка);
- розіслали відділам освіти та деяким центрам зайнятості рекламні буклети;
- організували і *вперше* провели на базі університету ярмарок професій із залученням молоді Ніжина та Ніжинського району (травень).
- брали участь у ярмарку професій в м. Бобровиця, м. Чернігів, м. Конотоп.

Не можу не зупинитися окремо ще на кількох цікавих досвідах у цьому напрямі, започаткованих і реалізованих нашими колегами:

- освітній соціальний проект кафедри загальної та практичної психології «Школа майбутнього психолога», за яким школярі можуть здобути важливі навички самопізнання, спілкування, самовираження, підвищити впевненість у собі та отримати корисні знання про внутрішній світ людини;
- просвітницький проект Археологічної лабораторії щодо залучення школярів до вивчення історії та традицій рідного краю (розкопки, гончарство, лицарські бої, стрільба з луку);
- освітній проект «Децентралізація в освіті: нові підходи до неперервного професійного розвитку вчителів Чернігівщини» (керівники – С.В. Тезікова та Є.О. Плотніков), який був зорієнтований не на школярів, а на вчителів області;
- XVI Всеукраїнський юніорський конкурс вокальної, диригентської та інструментально-виконавської майстерності і т.д.

Таблиця 3. Динаміка прийому студентів на 1-й курс за останні 5 років

Показник	Рік	2013	2014	2015	2016	2017
Державне замовлення на денну форму навчання		397	394	307	205	198
Кількість студентів зарахованих на денну форму навчання за контрактом		102	81	73	107	124
% студентів-контрактників від загального контингенту студентів I курсу на денній формі навчання		20,4%	20,6%	19,2%	34,3%	38,5%
Загальна кількість студентів, зарахованих на I курс денної форми навчання		499	475	380	312	322
Державне замовлення на заочну форму навчання		58	55	20	12	24
Кількість студентів, зарахованих на заочну форму навчання за контрактом		71	48	40	48	62
% студентів-контрактників від загального контингенту студентів I курсу заочної форми навчання		55,0%	46,6%	66,7%	77,4%	72,1%
Загальна кількість студентів, зарахованих на I курс заочної форми навчання		129	103	60	60	88
% студентів-контрактників від загального контингенту студентів, зарахованих на I курс		27,4%	23,7%	25,7%	41,7%	45,6%
Загальна кількість студентів, зарахованих на I курс		628	578	440	372	410
Відсоток падіння або зростання загального набору студентів на I курс (порівняно з попереднім роком)		- 12,5%	- 7,8%	-23,9%	-15,5%	+10,2%

Схожа ситуація (але більш прогнозована, у зв'язку з відсутністю ОКР спеціаліста) простежується і з прийомом на освітній рівень магістра. Ми майже вдвічі збільшили набір до магістратури (ТАБЛ. 4).

Таблиця 4. Динаміка прийому студентів – магістрів за останні 5 років

Показник \ Рік	2013	2014	2015	2016	2017
Державне замовлення на денну форму навчання	57	63	65	112	202
Кількість студентів зарахованих на денну форму навчання за контрактом	49	80	36	37	50
% студентів-контрактників від загального контингенту магістрів на денній формі навчання	46.2%	55,9%	55,4%	24,8%	24,8%
Загальна кількість студентів, зарахованих за ОС магістра денної форми навчання	106	143	101	149	252
Державне замовлення на заочну форму навчання	-	-	-	3	36
Кількість студентів зарахованих на заочну форму навчання за контрактом	-	-	32	47	103
% студентів-контрактників від загального контингенту магістрів на заочній формі навчання	-	-	100%	94%	74,1%
Загальна кількість студентів, зарахованих за ОС магістра заочної форми навчання	-	-	32	50	139
Загальна кількість студентів за ОР магістра	106	143	133	199	391
Відсоток падіння або зростання загального набору студентів за ОС магістра (порівняно з попереднім роком)	1,9%	34,9%	-28,7%	47,5%	196,4%

Але маємо бути об'єктивними, сумарний випуск спеціалістів і магістрів цього року, навіть за таких гарних показників прийому, нам не вдалося перекрити, тому простежується загальне скорочення контингенту студентів в університеті (ТАБЛ. 5, 6, 7).

Таблиця 5. Динаміка змін в контингенті студентів денної форми навчання протягом 2013-2017 рр.

Рік	2013	2014	2015	2016	2017
Показник					
Контингент студентів	2324	2119	2042	1959	1746
у т.ч.: за держ. замовленням	1807	1799	1716	1636	1406
на умовах контракту	517	320	326	323	340
% студентів, які навчаються на умовах контракту	22,2%	15,1%	16%	16,4%	19,5%

Таблиця 6. Динаміка змін в контингенті студентів заочної форми навчання протягом 2013-2017 рр.

Рік	2013	2014	2015	2016	2017
Показник					
Контингент студентів	1147	900	633	652	595
у т.ч.: за держ. замовленням	263	260	195	198	147
на умовах контракту	884	640	438	454	448
% студентів, які навчаються на умовах контракту	77,1%	71,1%	69,2%	69,6%	75,3%

Хочу звернути вашу увагу на одну цифру – 1746 студентів денної форми навчання. Вразі, якщо ми опустимося за межу в 1500 студентів – перейдемо до іншої категорії фінансування, тому давайте робити висновки, чи потрібно нам це.

Таблиця 7. Динаміка змін в загальному контингенті студентів протягом 2013-2017 рр.

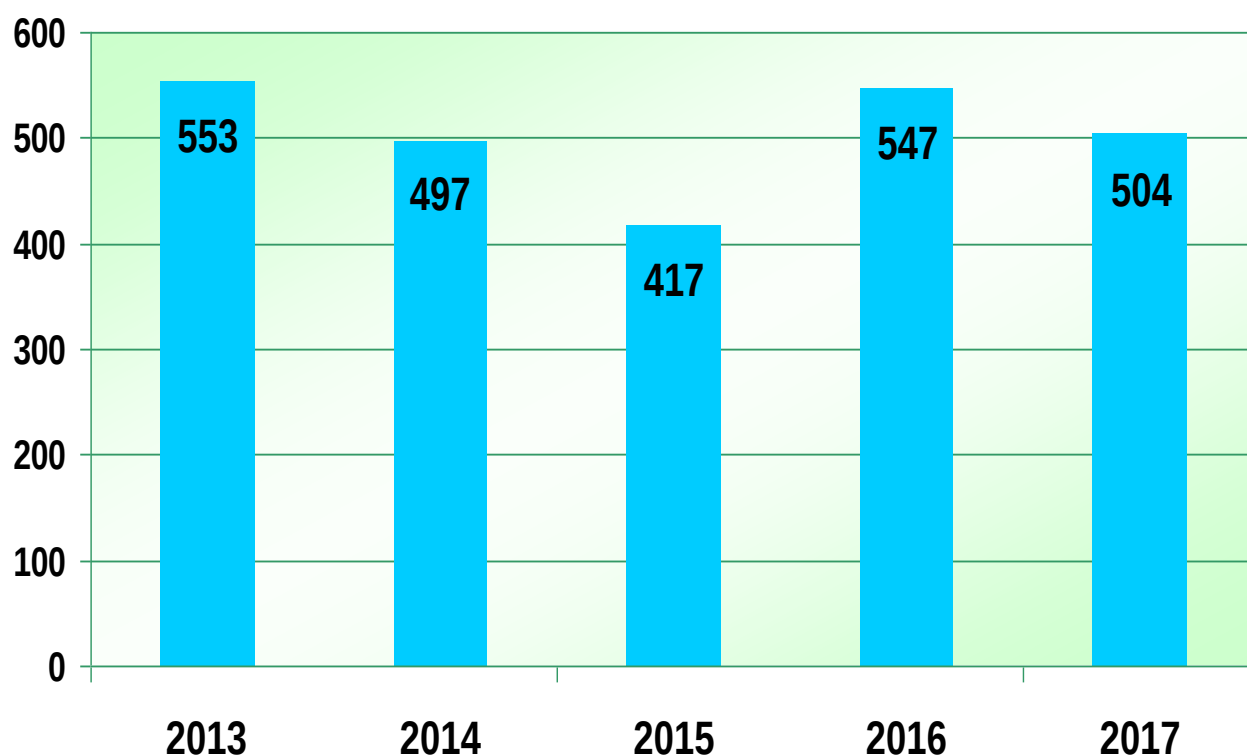
Рік	2013	2014	2015	2016	2017
Показник					
Контингент студентів	3471	3019	2675	2611	2341
у т.ч.: за держ. замовленням	2070	2059	1911	1834	1553
на умовах контракту	1401	960	764	777	788
% студентів, які навчаються на умовах контракту	40,4%	31,8%	28,6%	29,8%	33,7%

До цього додається ще одна тенденція, яка стала в нашому вузі, нажаль, традицією – масове відрахування студентів **(ТАБЛ. 8)**. Знову більше 10% студентів університету залишили навчання з різних причин, достроково.

Табл. 8. Відрахування студентів денної та заочної форми навчання

	Денна форма	Заочна форма
за невиконання навчального плану	81 особа (з держзамовлення – 60 чол.; з контракту - 21 чол.)	57 осіб (з держзамовлення – 13 чол.; з контракту – 44 чол.)
за власним бажанням	53 осіб (з держзамовлення – 33 чол.; з контракту – 20 чол.)	46 осіб (з держзамовлення – 3 чол.; з контракту – 43 чол.)
з інших причин	9 осіб (з держзамовлення – 7 чол.; з контракту – 2 чол.)	4 особи (з контракту – 4 чол.)
РАЗОМ	143	107
	250	

Не зважаючи на скорочення арифметичних показників контингенту студентів, хочеться відзначити достатньо якісну підготовку нашої студентської молоді. Впродовж 2017 року студентами університету було опубліковано 504 статті (РИС. 1).

Це, головним чином, статті, опубліковані у 8 студентських наукових збірниках нашого університету, загальним обсягом 118,08 др. арк. (РИС. 2):

1. Вісник студентського наукового товариства. Випуск 16. – 74 статті. Відповідальний редактор – проф. Мельничук О.В. (28,71 ум. др. арк.)
2. Вісник студентського наукового товариства. Випуск 17. – 72 статті. Відповідальний редактор – проф. Мельничук О.В. (28,36 ум. др. арк.)
3. Матеріали XII Всеукраїнської студентської наукової конференції «Сучасні проблеми фізико-математичних наук та методики їх викладання». Відповідальний редактор – доц. Ковальчук Ю.О. – 81 стаття (8,6 ум.друк.арк.).
4. Матеріали II Всеукраїнської конференції молодих науковців «Сучасні проблеми природничих наук». Відповідальний редактор доц. Сенченко Г.Г. – 61 стаття (9,75 ум. др. арк.).

5. Матеріали II Всеукраїнської учнівської наукової школи «Сучасні проблеми природничих наук»: збірка матеріалів. Відповідальний редактор доц. Сенченко Г.Г. – 17 статей (1,92 ум. др. арк.).
6. Студентський науковий вимір соціально-педагогічних проблем сьогодення: збірник матеріалів Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції. Відповідальний редактор – доц. О.В. Лісовець. — 118 статей (15,17 ум.др.арк.).
7. Фундаментальні та прикладні дослідження в сучасній хімії: матеріали IV Міжнародної заочної науково-практичної конференції молодих учених. Відповідальний редактор – проф. В.В. Суховєєв. – 40 статей (11,16 ум.др.арк.).
8. Збірник наукових статей студентів спеціальності «Дошкільна освіта». Відповідальний редактор – проф. О.Л. Кононко. – 55 статей (14,41 ум.др.арк.).

5 кращих студентів Університету, які мали значні досягнення в навчанні, науковій і творчій роботі вперше в цьому році були відзначені стипендіями Президентського Фонду Леоніда Кучми «Україна» (РИС. 3):

Владислав Лях – студент історико-юридичного факультету, спеціальність «Політологія».

Ярослав Йотка – магістрант факультету культури і мистецтв, спеціальність «Музичне мистецтво».

Святослав Мисаковець – студент навчально-наукового інституту точних наук та економіки, спеціальність «Інформатика».

Ірина Козій – студентка факультету психології та соціальної роботи, спеціальність «Психологія».

Оксана Романенко – студентка факультету іноземних мов, спеціальність «Філологія (англійська мова та література і друга іноземна мова)».

У 2017 р. на Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт було подано 18 робіт із 10 різних галузей наук. У результаті маємо 3 призових місця та чотири роботи відзначені грамотами і заохочувальними дипломами.

Переможцями в 2017 році стали такі студенти (РИС. 4):

Рис. 4. Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з природничих, технічних та гуманітарних наук, 2017 р.

	«Історичні науки» Ломоносов Михайло Володимирович магістрант історико-юридичного факультету науковий кер. – к.і.н., доц. Потапенко М.В.		
	«Корекційна та соціальна педагогіка» Клименко Леся Валентинівна студентка 4 курсу факультету психології та соціальної роботи науковий кер. – к.пед.н., доц. Новгородський Р.Г.		
	«Дошкільна педагогіка» Бойко Валентина Володимирівна студентка 5 курсу факультету психології та соціальної роботи (заочне відділення) науковий кер. – к.пед.н., доц. Аніщук А.М.		

Диплом I ступеня

1. В галузі «Історичні науки» – **Ломоносов Михайло Володимирович**, магістрант історико-юридичного факультету; наук. кер. – к.і.н., доц. Потапенко Максим Васильович.

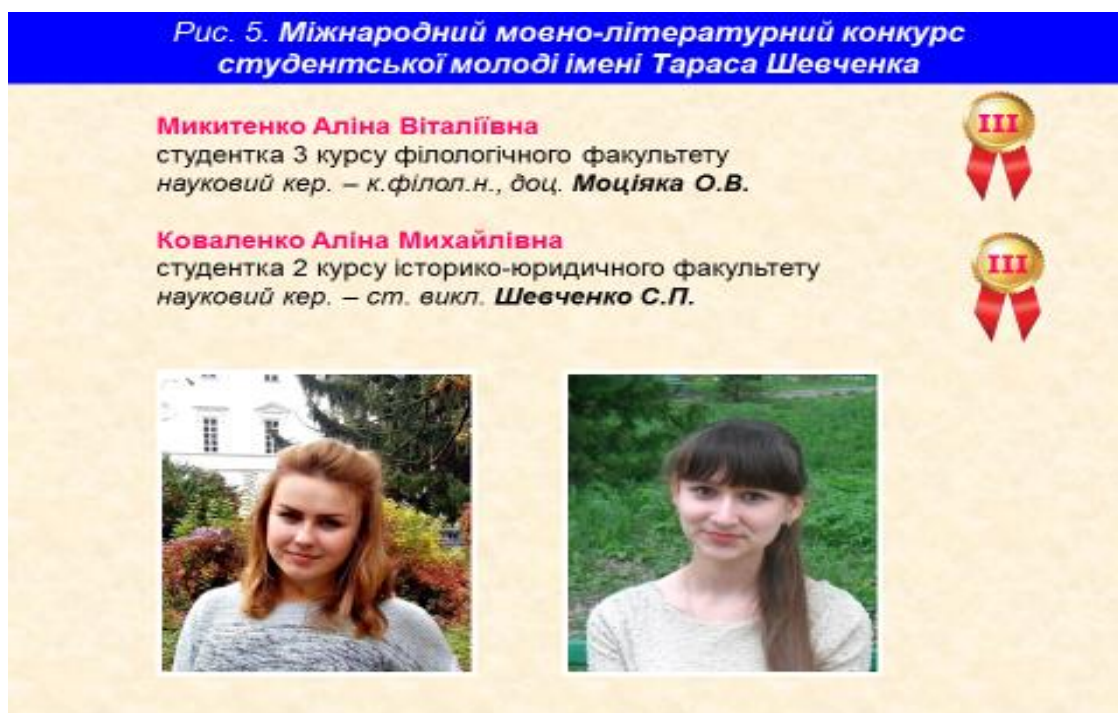
Диплом II ступеня

2. В галузі «Корекційна та соціальна педагогіка» – **Клименко Леся Валентинівна**, студентка 4 курсу факультету психології та соціальної роботи. наук. кер. – к.пед.н., доц. Новгородський Руслан Григорович.
3. В галузі «Дошкільна педагогіка» – **Бойко Валентина Володимирівна**, студентка 5 курсу факультету психології та соціальної роботи (заочна форма), наук. керівник – к.пед.н., доц. Аніщук Антоніна Миколаївна.

Призерами Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка стали студенти (РИС. 5):

Диплом III ступеня (гуманітарний профіль) – **Микитенко Аліна Віталіївна**, студентка III курсу філологічного факультету, наук. кер. – к.філол.н., доц. Моціяка Олена Миколаївна.

Диплом III ступеня (негуманітарний профіль) – **Коваленко Аліна Михайлівна**, студентка II курсу історико-юридичного факультету, наук. кер. – ст. викл. Шевченко Світлана Петрівна.

Дуже позитивно, що перемоги у цьому конкурсі стали для студентів нашого університету традиційними.

Призове *III місце* на Всеукраїнському турнірі істориків у м. Києві, в якому брали участь команди-представники з усіх провідних університетів України здобула команда студентів-магістрантів історико-юридичного факультету (РИС. 6):

I місце на конкурсі студентських наукових робіт «Український визвольний рух 1920 – 1950 рр.» здобув магістрант історико-юридичного факультету **Баров Володимир**; науковий керівник – д.і.н., професор Луняк Є.М. (РИС. 7)

Диплом III ступеня конкурсу студентських наукових робіт на здобуття премії імені Ковальських у галузі українознавства здобув магістрант історико-юридичного факультету **Ломоносов Михайло Володимирович**; науковий керівник – к.і.н., доц. Потапенко М.В. (РИС. 8).

Окрім того, **Михайло Ломоносов** на регіональному етапі Всеукраїнської конкурсної програми «Кращий студент України-2017» здобув звання «Кращий студент-медійник Чернігівщини» і другий рік поспіль став стипендіатом програми Фонду Віктора Пінчука **ЗАВТРА.UA** (науковий кер. – к.філос.н., доц.

Корнєєва Л.Л.).

Окремо хочу відзначити здобутки студентів факультету культури та мистецтв (РИС. 9-12) на різноманітних Міжнародних і Всеукраїнських конкурсах. Серед них:

Молодіжний хор «Світич» Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (керівники – Заслужені діячі мистецтв України, професори Л.Ю. Шумська та Л.В. Костенко) здобув:

- Золоту медаль на 23-му Міжнародному хоровому конкурсі в м. Превеза, Греція.

Рис. 9. Мистецькі конкурси

Молодіжний хор "Світич"

художні керівники:

проф. Костенко Л.В., проф. Шумська Л.Ю.

**Міжнародний хоровий конкурс
Міжнародний хоровий фестиваль
м. Превеза, Греція**

**Золота медаль
Почесний диплом**

Шевченко Ірина, студентка IV курсу факультету культури та мистецтв, клас ст. викл. В.І. Коробки, здобула звання:

- Лауреата I премії V Міжнародного фестивалю-конкурсу талантів «Україна єднає світ», м.Київ.
- Лауреата I премії на Міжнародного конкурсу «Мелодії вічності» в номінації «народний вокал» в рамках Міжнародного літературно-мистецького фестивалю «Кролевецькі рушники».

Кланчук Валерія, магістрантка факультету культури та мистецтв, клас Народного артиста України, проф. М.О. Шумського, здобула звання:

- Лауреата I премії на Міжнародному конкурсі мистецтв «Закарпатський едельвейс-2017».
- Лауреата II премії на Міжнародному конкурсі-фестивалі мистецтв «Stancovych-fest».
- Лауреат I премії Міжнародного фестивалю-конкурсу «Таланти світу»
- Лауреат I ступеня Міжнародного фестивалю-конкурсу «Grand music fest».

Рис. 10. Мистецькі конкурси

Ірина Шевченко

студентка факультету культури та мистецтв,
клас ст. викладача Коробки В.І.

Міжнародний фестиваль-конкурс
«Мелодії вічності», літературно-музичний
фестиваль «Кролевецькі рушники»

**Лауреат
I премії**

Міжнародний фестиваль-конкурс
«Україна єднає світ»

**Лауреат
I премії**

Клапчук Валерія

студентка факультету культури та мистецтв,
клас проф. Шумського М.О.

Міжнародний конкурс мистецтв
«Закарпатський едельвейс – 2017 »

**Лауреат
I премії**

Міжнародний конкурс-фестиваль мистецтв
«Stancovych-fest»

**Лауреат
II премії**

Міжнародний фестиваль-
конкурс

**Лауреат
I премії**

«Таланти світу»
Міжнародний фестиваль-конкурс
«Grand music fest»

**Лауреат
I премії**

Студентки IV курсу факультету культури та мистецтв, клас ст. викл. А.Б. Хоменко, на Міжнародному дитячому фестивалі-конкурсі «Соняшник»:

- **Тетяна Дяченко**, здобула Гран-прі,
- **Анастасія Іваненко-Коленда**, – звання Лауреата I премії.

Рис. 10 (а). Мистецькі конкурси

Тетяна Дяченко

студентка факультету культури та мистецтв,
клас ст. викладача Хоменко А.Б.

Міжнародний дитячий фестиваль-
конкурс «Соняшник»

Гран-прі

Анастасія Іваненко-Коленда

студентка факультету культури та мистецтв,
клас ст. викладача Хоменко А.Б.

**Лауреат
I премії**

Міжнародний дитячий фестиваль-
конкурс «Соняшник»

Уже традиційно до Міжнародного дня танцю 29 квітня в Ніжинському державному університеті імені Миколи Гоголя відбувся шостий Міжнародний

фестиваль-конкурс дитячого та молодіжного хореографічного мистецтва «Квітневі викрутаси».

Золотий диплом здобули:

- **народний ансамбль танцю «Забава»**, художній керівник – О.М. Пархоменко;

- **хореографічний колектив «Дивертисмент»**, художній керівник – ст. викладач Г.В. Сірякова;
- студенти IV курсу факультету культури та мистецтв **Дар'я Лемещенко, Анна Глушко, Катерина Сорока**, клас ст. викладача Г.В. Сірякової.

Срібний диплом:

- **Ірина Стельмашенко**, студентка IV курсу факультету культури та мистецтв, клас ст. викладача Г.В. Сірякової.

Рис. 12. Мистецькі конкурси

Міжнародний фестиваль-конкурс дитячого та молодіжного хореографічного мистецтва «Квітневі викрутаси»

Хореографічний колектив «Дивертисмент»

балетмейстер-постановник – ст. викладач Сірякова Г.В.

Лемещенко Дар'я
Глушко Анна
Короткіна Олена
Сорока Катерина
Стельмашенко Ірина

Золотий диплом

Золотий диплом

Золотий диплом

Золотий диплом

Срібний диплом

студентки IV курсу факультету культури та мистецтв,
клас ст. викладача Сірякової Г.В.

У січні-лютому на 7 факультетах університету проводився I-й тур Всеукраїнської студентської олімпіади з 23 спеціальностей і навчальних дисциплін, в якому брали участь 653 студенти.

На загальноукраїнському етапі Олімпіад наш університет представив 31 студент із 19 спеціальностей і навчальних дисциплін в різних містах України: Києві, Одесі, Харкові, Львові, Херсоні, Житомирі, Дрогобичі, Переяслав-Хмельницькому й ін. Загальну статистику призерів другого етапу Всеукраїнської студентської олімпіади подано на РИС. 13:

Рис. 13. Порівняльні дані результатів участі студентів у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади за 2013 – 2017 роки

Маємо 5 переможців Олімпіад (РІС. 14-14а):

Спеціальність «Хореографія» (м. Одеса):

Диплом II ступеня здобула студентка III курсу факультету культури та мистецтв **Гузь Оксана**. Наукові керівники – к.пед.н., доц. Пархоменко О.М., к.пед.н., доц. Ростовська Ю.О., ст. викл. Сірякова Г.В.

Навчальна дисципліна «Історія України» (м. Житомир):

Диплом II ступеня здобув магістрант історико-юридичного факультету **Баров Володимир**. Наукові керівники: к.і.н., доц. Страшко Є.М., д.і.н., проф. Луняк Є.М.

Спеціальність «Історія» (м. Херсон):

Диплом III ступеня здобув магістрант історико-юридичного факультету **Баров Володимир**. Наукові керівники: к.і.н., доц. Мартиненко В.В., к.і.н., доц. Моціяка П.П., к.і.н., доц. Страшко Є.М., д.і.н., проф. Луняк Є.М.

Навчальна дисципліна «Психологія» (м. Одеса):

Диплом III ступеня здобула **Романенко Оксана**, студентка III курсу факультету іноземних мов, науковий керівник – к.психол.н., доц. Горянська А.М.

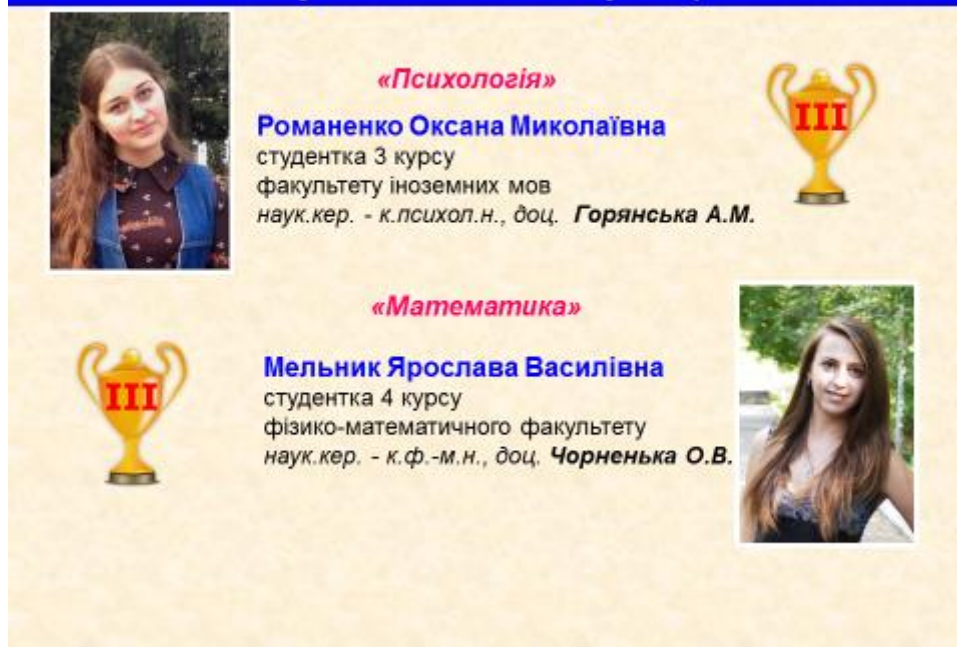
Спеціальність «Математика» (м. Львів):

Диплом III ступеня здобула студентка IV курсу фізико-математичного факультету **Мельник Ярослава**, науковий керівник – к.ф.-м.н., доц. Чорненька О.В.

Рис. 14. Студенти-переможці II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади у 2017 р.

	«Історія» «Історія України» Баров Володимир Володимирович магістрант історико-юридичного факультету наукові керівники: к.і.н., доц. Мартиненко В.В. к.і.н., доц. Моціяка П.П. д.і.н., проф. Луняк Є.М. к.і.н., доц. Страшко Є.М.	
	«Хореографія» Гузь Оксана Анатоліївна студентка факультету культури та мистецтв наукові керівники: к.пед.н., доц. Пархоменко О.М. к.пед.н., доц. Ростовська Ю.О. ст. викладач Сірякова Г.В.	

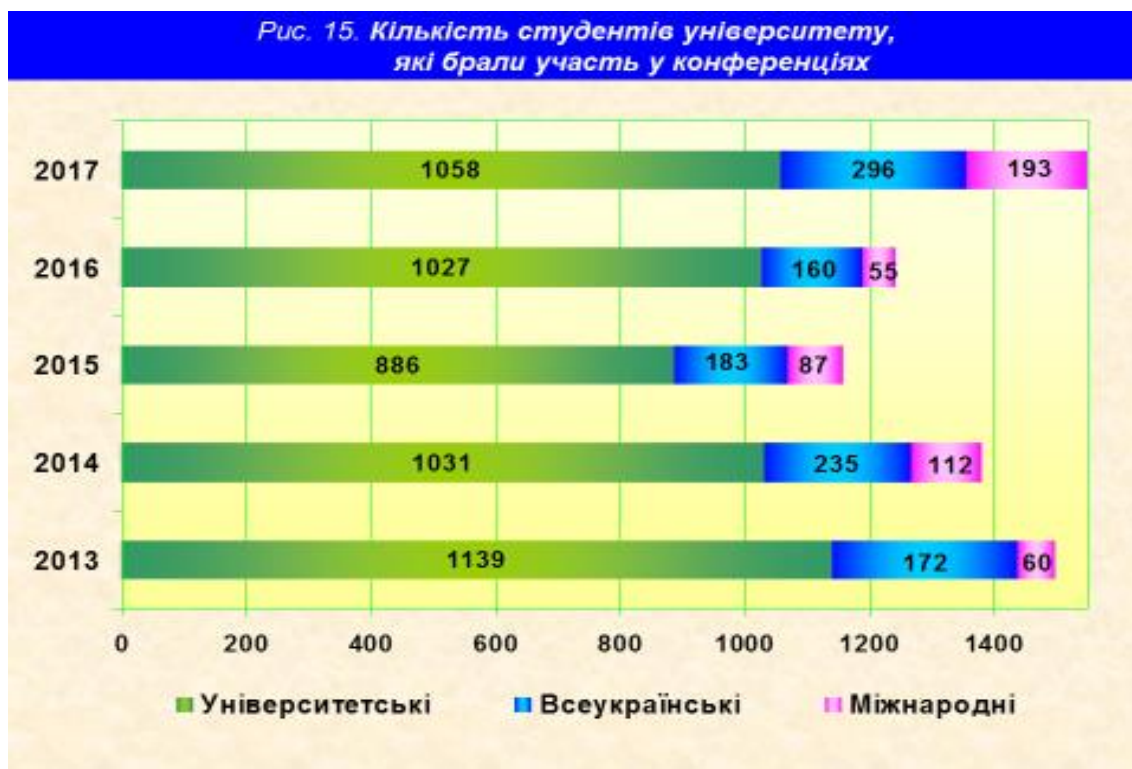
Рис. 14(а). Студенти-переможці II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади у 2017 р.

Не можна не відзначити, що у поточному році активізувалася участь студентства у наукових зібраннях. Так, у травні 2017 року в університеті пройшла декада «Молодь у науці», присвячена до Дня науки. На засіданнях 53 секцій виступили з доповідями 1058 студентів, аспірантів і молодих викладачів. Крім того, протягом 2017 року на факультетах відбулися й інші студентські міжнародні, всеукраїнські та вузівські конференції.

Кращі доповіді за рекомендаціями керівників секцій надруковані в факультетських та університетських наукових збірниках, перелік яких подано вище.

На **РИС. 15** наведена статистика участі студентів у наукових конференціях. Це, без перебільшення, блискучий результат і кропітка системна робота як студентів, так і наших викладачів, які керували їх науковими пошуками. Лише на конференціях міжнародного рівня студенти виступили з 193 доповідями і повідомленнями, що в 3,5 рази більше, ніж за попередній рік.

Варто згадати і про цьогорічні спортивні успіхи наших студентів, в першу чергу, студента IV курсу Навчально-наукового інституту точних наук і економіки **Володимира Уніата**, який виборов високі місця на чемпіонаті України з легкої атлетики.

Три золотих медалі за зайняте I місце здобуто на чемпіонаті України з легкої атлетики серед спортсменів з ураженням опорно-рухового апарату, вадами зору та вадами розумового і фізичного розвитку, що проходив у місті Кропивницькому в червні 2017 р. у стрибках в довжину та бігу на 100 і 200 м.

На початку березня 2017 р. у місті Запоріжжя на чемпіонаті України з легкої атлетики у приміщеннях серед спортсменів з ураженням ОРА, вадами зору та ВРФР наш спортсмен здобув I місце зі стрибків у довжину та два II місця у бігу на 60 та 200 м.

У цілому, студенти університету гідно представили наш заклад і продовжили славні традиції гоголівського вишу.

Зрозуміло, що успіхи студентів не можливі без високопрофесійного професорсько-викладацького корпусу, який складає основу або кістяк будь якого навчального закладу. Тому в подальшому мова піде про тих, хто навчає, тобто про нас, шановні колеги.

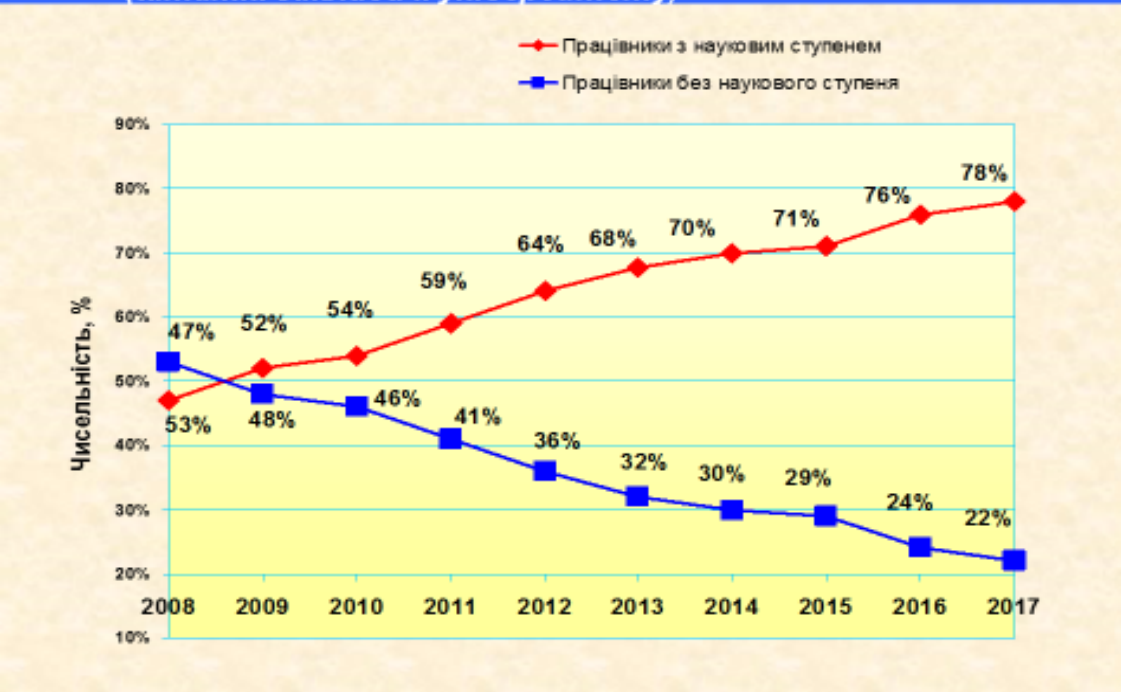
КАДРОВИЙ СКЛАД І НАУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Станом на 1 грудня 2017 року в університеті працює 254 науково-педагогічних працівників, в тому числі 29 докторів наук, професорів та 169 кандидатів наук, доцентів, що становить 78 % викладачів з науковим ступенем **(РИС. 16)**. Це **абсолютно кращий** показник за всю сучасну історію університету, але у нас ще є потенціал покращити ситуацію.

За останні п'ять років відсоток викладачів зі званнями та ступенями безупинно збільшувався і з 68 % у 2013 році зріс до 78 % у 2017 році. **(РИС. 17)**.

Рис. 17. Чисельний і якісний склад науково-педагогічних працівників (штатні викладачі університету)

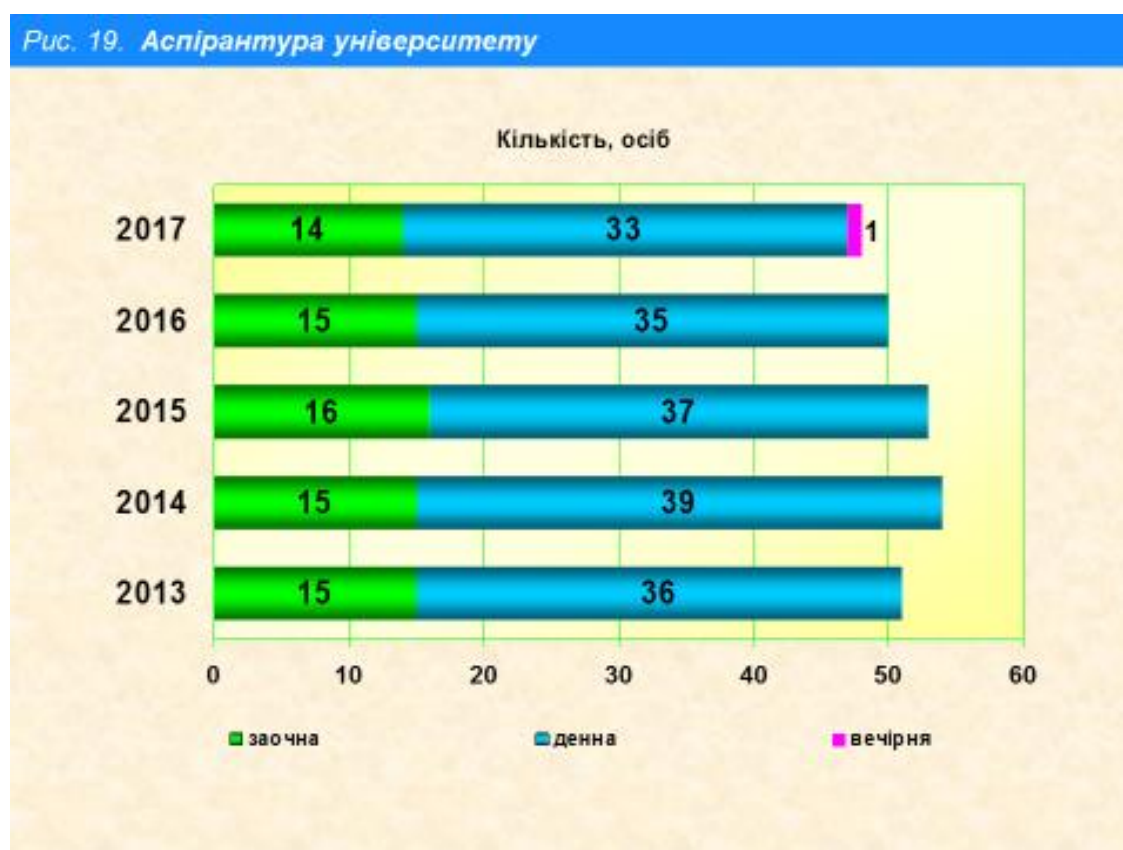
На **РИС. 18** представлено кількість викладачів та відсоток кандидатів і докторів наук у розрізі факультетів.

Ситуація на кожному факультеті різниться. Лідерами, вже традиційно, є історико-юридичний і філологічний факультети, де показник викладачів із науковими ступенями та вченими званнями становить 97 %. У решти підрозділів – навчально-науковий інститут точних наук та економіки - 79 %, факультет

психології та соціальної роботи - 75%, факультет культури і мистецтв - 69 %, факультет іноземних мов та природничо-географічний факультет - 67 %, але дуже приємно, що не має жодного факультету, де б професори і доценти, доктори і кандидати наук склали менше 2/3. Хочеться відзначити серйозні прориви за останні роки факультету психології та соціальної роботи і факультету іноземних мов.

Зовсім по іншому складається справа з аспірантурою. Як видно з **РИС. 19**, на даний час в аспірантурі нашого університету навчається 48 аспірантів, з яких 33 – на денній, 14 – на заочній формі, 1 – на вечірньої формі навчання. В інших вузах України навчається 1 аспірант (Київський національний лінгвістичний університет) на денній формі навчання.

Що стосується докторантів, які навчалися у 2017 році, то в докторантурі Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова перебуває Лісовець О.В. (II рік навчання) та Наконечна М.М. (I рік навчання), в докторантурі Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка Конончук А.І. (II рік навчання).

Завершили навчання в докторантурі інших ВУЗів восени цього року доцент кафедри методики викладання української мови та літератури Бондаренко А. І. (Київський національний університет імені Тараса Шевченка) та доцент кафедри фізики Закалюжний Віктор Миколайович (Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова) (**ТАБЛ. 12**). Побажаємо їм довести до логічного завершення свої дисертаційні дослідження та успішно їх захистити.

Таблиця 12. Випуск докторантів цільового призначення з докторантури інших ВНЗ			
Спеціальність	Прізвище, ім'я, по батькові	Кафедра	Стан виконання дисертаційного дослідження
докторантура			
10.02.01 Українська мова	Бондаренко Алла Іванівна	Методики викладання української мови та літератури	дисертаційне дослідження пройшло попереднє обговорення
13.00.02 Теорія та методика навчання фізики	Закалюжний Віктор Миколайович	Фізики	дисертаційне дослідження не завершене

Другий рік триває підготовка здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем на здобуття наукового ступеня доктора філософії, що регламентується Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» (**ТАБЛ. 10**).

Таблиця 10. Перелік спеціальностей в аспірантурі НДУ ім. М.Гоголя		
<i>Спеціальність</i>	<i>Кафедра</i>	<i>Завідувач</i>
111 Математика (диференціальні рівняння)	Математики та економіки	Тарасенко О.В.
103 Науки про Землю (Економічна та соціальна географія)	Географії	Барановський М.О.
032 Історія та археологія (Історія України)	Історії України	Луняк Є.М.
035 Філологія (Порівняльне літературознавство)	Слов'янської філології, компаративістики та перекладу	Самойленко Г.В.
035 Філологія (Українська література)	Української літератури та журналістики	Капленко О.М.
035 Філологія (Українська мова)	Української мови	Бойко Н.І.
035 Філологія (Германські мови)	Германської філології	Потапенко С.І.
011 Освітні, педагогічні науки (Загальна педагогіка та історія педагогіки)	Педагогіки	Коваленко Є.І.
014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями)	Методики викладання української мови та літератури	Бондаренко Ю.І.
053 Психологія (Загальна психологія, історія психології)	Соціальної педагогіки та соціальної роботи	Криловець М.Г.
052 Політологія (Політичні інститути)	Загальної та практичної психології	Палуча М.В.
	Політології, права та філософії	Барановський Ф.В.

У 2017 році обсяг державного замовлення для аспірантури університету становив 9 місць: 8 – на очну форму навчання, 1 – на вечірню. На умовах контракту прийнято 3 здобувачі. Державні місця на підготовку докторів філософії наш навчальний заклад отримав на наступні наукові спеціальності:

- 032 – історія та археологія – 3 місця (2 – очна форма навчання, 1 – вечірня);
- 053 – психологія – 2 місця;
- 035 – філологія – 1 місце;
- 052 – політологія – 1 місце;
- 103 – науки про Землю – 1 місце;
- 014 – середня освіта (за предметними спеціалізаціями) – 1 місце.

На контракт зараховані 3 аспіранти за спеціальністю 011 – освітні, педагогічні науки, один з яких – на денну форму навчання.

Що стосується плану прийому до аспірантури університету на 2018 рік, план сформовано та направлено до МОН України у кількості 23 місць за такими спеціальностями:

- 011 – освітні, педагогічні науки;
- 032 – історія та археологія;

052 – політологія;

053– психологія;

035 – філологія.

Нам необхідно посилити роботу в цьому напрямі, бо далеко не з усіх спеціальностей, за якими університет може здійснювати підготовку фахівців вищої кваліфікації ми замовляємо місця.

План прийому до докторантури інших ВНЗ (НПУ ім. М.П. Драгоманова, КНУ ім. Т.Г. Шевченка) сформований у кількості 4 місць.

Для вступу в докторантуру у 2018 році Вченою радою університету рекомендовані чотири кандидатури - Никоненко Олег Петрович (кафедра загальної та практичної психології), Рудюк Тетяна Вікторівна (методики викладання української мови та літератури), Ісаєнко Катерина Петрівна (слов'янської філології, компаративістики та перекладу), Дудченко Оксана Сергіївна (політології, права та філософії). Будемо сподіватися, що наші колеги успішно пройдуть випробовування та вступлять до докторантури. Але, на нашу думку, й цього не достатньо. Щоб почуватися впевнено, дивитися з перспективою у майбутнє університету необхідно протягом 2-3 найближчих років поповнити лави науково-педагогічних працівників ще 7-10 докторами наук. Хотілося б, щоб це відбувалося за рахунок захистів дисертацій нашими колегами.

Що стосується власної докторантури, то оскільки ми не маємо жодної спеціалізованої вченої ради із захисту дисертацій, можемо здійснювати прийом до докторантури тільки на умовах контракту. Бажаючих поки що не виявилось. Ми ведемо роботу щодо відкриття спецради з історії України, а в перспективі це можуть бути спецради з філології і теорії та практики навчання. Але для цього необхідно докласти ще багато зусиль.

Для вивчення результативності та ефективності роботи аспірантури за наказом ректора університету була створена комісія, до складу якої входили всі декани факультетів. Комісія провела атестацію аспірантів 2-4 року навчання й встановила, що з 10 аспірантів, які завершили навчання в аспірантурі у 2017 році при університеті (**ТАБЛ. 11**) лише 4 аспіранти-випускники, що становить 40 %,

приклали максимум зусиль і завершили свої дисертаційні дослідження. Але поки що тільки планують обговорення дисертаційної роботи на кафедрах. Решта випускників індивідуальний план роботи за період навчання в аспірантурі виконали лише частково. Прізвища випускників та їх наукових керівників виділено червоним кольором. Аспіранти першого курсу, які навчаються на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти на здобуття наукового ступеня доктора філософії атестовані науковими керівниками, звіти заслухані на відповідних кафедрах.

Таблиця 11. Випускники аспірантури 2017 р. при НДУ ім. М.Гоголя. Результативність виконання дисертаційних досліджень				
Кафедра	Шифр та назва спеціальності	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий керівник	Стан виконання дисертаційного дослідження
Педагогіки	13.00.01 Загальна педагогіка та історія педагогіки	Пасічник Лариса Леонідівна	Тезікова С.В. к.пед.н., доц.	завершене, рекомендоване до попереднього обговорення
		Бережок Владислава Юрївна	Криловець М.Г. д.пед.н., проф.	завершене, рекомендоване до попереднього обговорення
		Чорноморець Інна Миколаївна	Сисоєва С.П., д.пед.н., проф.	не завершено
Германської філології	10.02.04 Германські мови	Набок Анна Іванівна	Потапенко С.І. д.філол.н., проф.	не завершено
Географії	11.00.02 Економічна та соціальна географія	Гребень Анастасія Олексіївна	Барановський М.О. д.г.н., проф.	завершене, рекомендоване до попереднього обговорення
		Мироненко Микола Миколайович	Барановський М.О. д.г.н., проф.	не завершено
Слов'янської філології, компаративістики та перекладу	28.00.01 Теорія та історія культури	Коломійченко Марина Миколаївна	Копієвська О.Р. к.пед.н., проф.	не завершено
Методики виклад. української мови та літератури	13.00.02 Теорія та методика навчання (укр. література)	Бронзенко Тетяна Анатоліївна	Бондаренко Ю.І. д.пед.н., проф.	не завершено
Історії України	07.00.01 Історія України	Кательницька Леся Віталіївна	Бойко О.Д. д.політ.н., проф.	завершене, рекомендоване до попереднього обговорення
Математики та економіки	01.01.02 Диференціальні рівняння	Заріпов Артем Рахмязянович	Казачков І.В. д.т.н., проф.	не завершено

З 1 січня по 31 грудня 2017 року викладачами та співробітниками університету, випускниками аспірантури захищено 7 кандидатських дисертацій (ТАБЛ. 12), а саме:

Бобро Артур Анатолійович (старший лаборант кафедри педагогіки),
 Бабка Володимир Леонідович (випускник аспірантури),
 Міщенко Тетяна Віталіївна (кафедра германської філології),
 Довіна Марина Сергіївна (випускниця аспірантури),

Коткова Людмила Іванівна (Ніжинський ліцей Ніжинської міської ради Чернігівської області),
 Кресан Ольга Дмитрівна (кафедра загальної та практичної психології),
 Ковтун Алла Юріївна (кафедра загальної та практичної психології).

Таблиця 12 . Випускники аспірантури та здобувачі, які захистили кандидатські дисертації в 2017 році		
Спеціальність	ППБ, кафедра	Наук. керівник
13.00.01 Загальна педагогіка та історія педагогіки	Бобро Артур Анатолійович (випускник аспірантури, старший лаборант кафедри педагогіки)	Коваленко Є.І. к.пед.н., проф.
23.00.02 Політичні інститути та процеси	Бабка Володимир Леонідович (випускник аспірантури)	Бойко О.Д. д.політ.н., проф.
10.01.01 Українська література	Довіна Марина Сергіївна (випускниця аспірантури)	Хархун В.П. д.філол.н., проф.
10.02.04 Германські мови	Міщенко Тетяна Валеріївна (кафедра германської філології)	Потапенко С.І. д.філол.н., проф.
10.02.01 Українська мова	Коткова Людмила Іванівна (Ніжинський ліцей Ніжинської міської ради Чернігівської області)	Бойко Н.І. д.філол.н., проф.
19.00.01 Педагогічна та вікова психологія	Ковтун Алла Юріївна (кафедра загальної та практичної психології)	Максименко С.Д. д.психол.н., проф.
19.00.01 Педагогічна та вікова психологія	Кресан Ольга Дмитрівна (кафедра загальної та практичної психології)	Чепелєва Н.В. д.психол.н., проф.

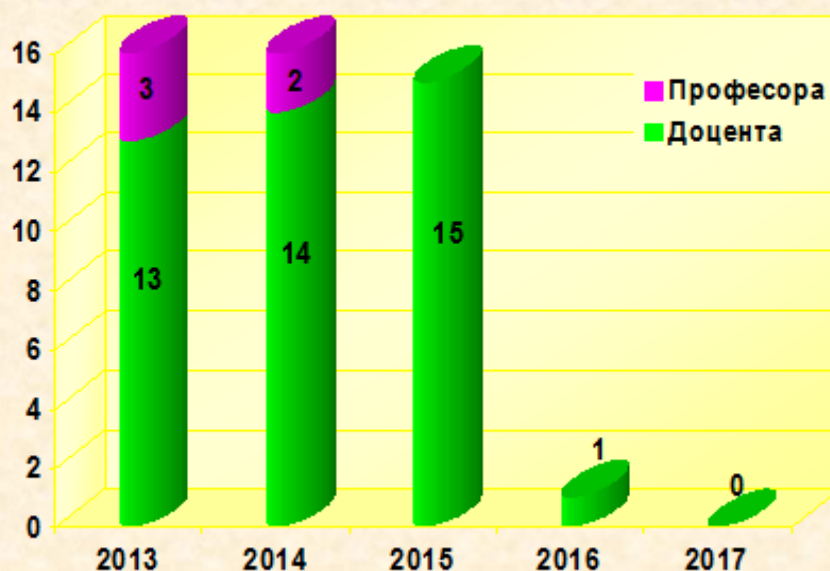
На **РИС. 20** наведено статистику захистів дисертацій за останні 5 років, але як бачимо, це найгірший результат за останні роки. Зрозуміло, що із зростанням відсотків науково-педагогічних працівників із науковими ступенями кількість захистів буде зменшуватися, але ефективність аспірантури менше 50% підштовхує до певних роздумів.

Рис. 20. Порівняльна таблиця захисту кандидатських та докторських дисертацій

Незважаючи на те, що наказом МОН України від 06.02.2017 р. № 174 внесені зміни до Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам, жоден викладач університету у 2017 році не був рекомендований Вченою радою університету до присвоєння вчених звань професора чи доцента. **НАГОЛОШУЮ, ЖОДЕН (РИС. 21).**

Рис. 21. Порівняльна таблиця присвоєння вчених звань доцента та професора

Ректорату, деканатам необхідно спланувати заходи щодо виправлення ситуації шляхом надання викладачам всілякої допомоги та підтримки. Треба докласти максимум зусиль, але в 2018 році це не має повторитися. Тим паче, що кадровий резерв із числа кандидатів наук для здобуття вченого звання доцента в університеті є. У нас більше 30 молодих і перспективних викладача залишаються без звань (ТАБЛ. 13-14).

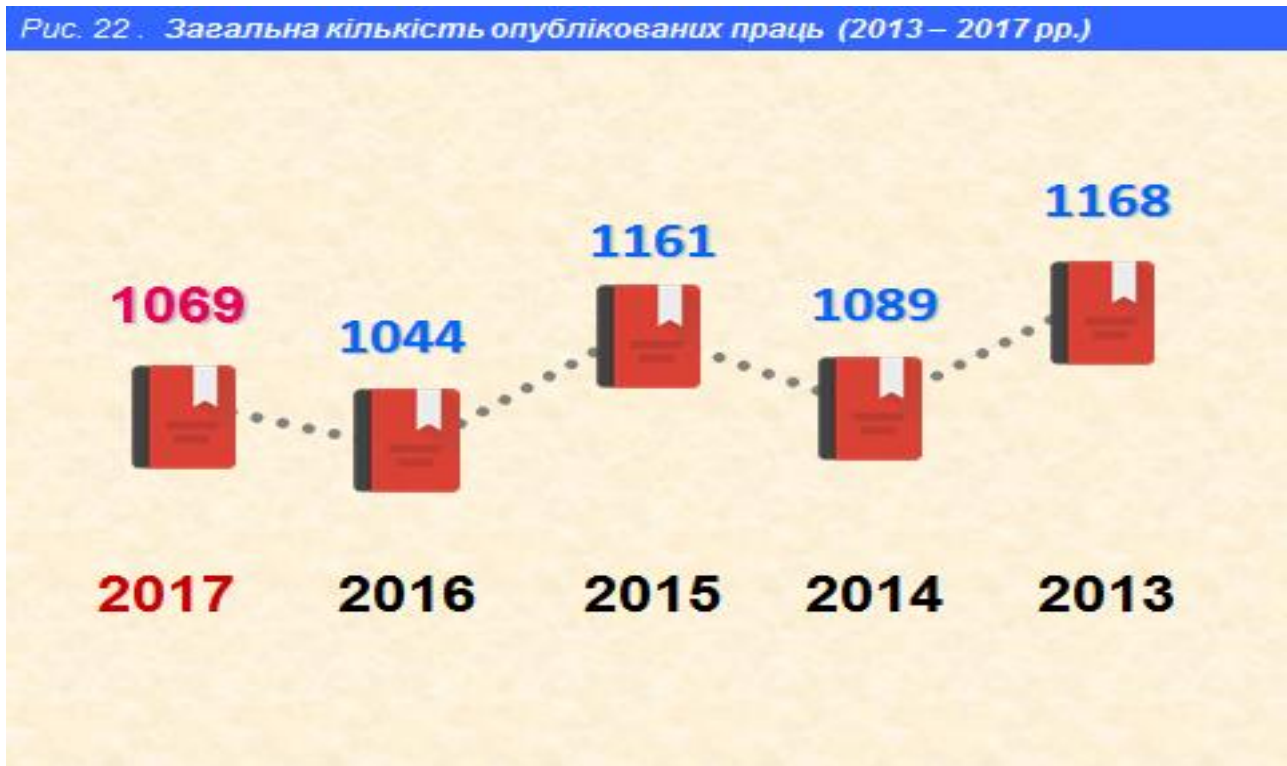
Таблиця 13. Кадровий резерв із числа кандидатів наук для отримання вченого звання доцента

<i>Кандидати наук</i>	<i>Кафедра</i>
Чернишова Еліна Олександрівна Глушко Ірина Миколаївна	Інформаційних технологій і аналізу даних
Євтушенко Альона Іванівна	Фізики
Чорненко Олена Володимирівна	Математики та економіки
Пасічник Сергій Валентинович Лобань Лариса Олексіївна	Біології
Шовкун Тетяна Миколаївна	Географії
Бровко Альона Григорівна Прудько В'ячеслав Олександрович	Всесвітньої історії та міжнародних відносин
Кириленко Сергій Олексійович Крупенко Оксана Василівна	Історії України
Гесць Ірина Віталіївна Циба В'ячеслав Миколайович	Політології, права та філософії
Лспухова Наталія Іванівна Щербак Олена Миколаївна	Німецької мови
Рудюк Тетяна Вікторівна	Методики викладання української мови та літератури
Петрик Олена Михайлівна	Слов'янської філології, компаративістики та перекладу

Таблиця 14. Кадровий резерв із числа кандидатів наук для отримання вченого звання доцента

<i>Кандидати наук</i>	<i>Кафедра</i>
Шугалій Наталія Євгеніївна	Прикладної лінгвістики
Давиденко Олена Василівна	Англійської мови та методики викладання
Данильченко Ірина Валеріївна Нагач Марина Володимирівна Міщенко Тетяна Валеріївна Талавіра Наталія Михайлівна	Германської філології
Кабриль Катерина Володимирівна	Вокально-хорової майстерності
Дворник Юрій Феодосійович	Інструментально-виконавської підготовки
Спіліоті Олена Володимирівна Пархоменко Олександр Миколайович	Музичної педагогіки та хореографії
Філоненко Олена Станіславівна Шевчук Марина Олександрівна	Педагогіки
Гетьман Тетяна Олександрівна Ковтун Алла Юріївна Кресан Ольга Дмитрівна Сватенкова Тетяна Іванівна	Загальної та практичної психології

У 2017 році 254 науково-педагогічними працівниками опубліковано 1069 найменувань друкованої продукції. Середнє значення кількості одиниць друкованої продукції на одного викладача в цьому році складає 4,2. На **РИС. 22** представлено діаграму загальної кількості опублікованих праць.

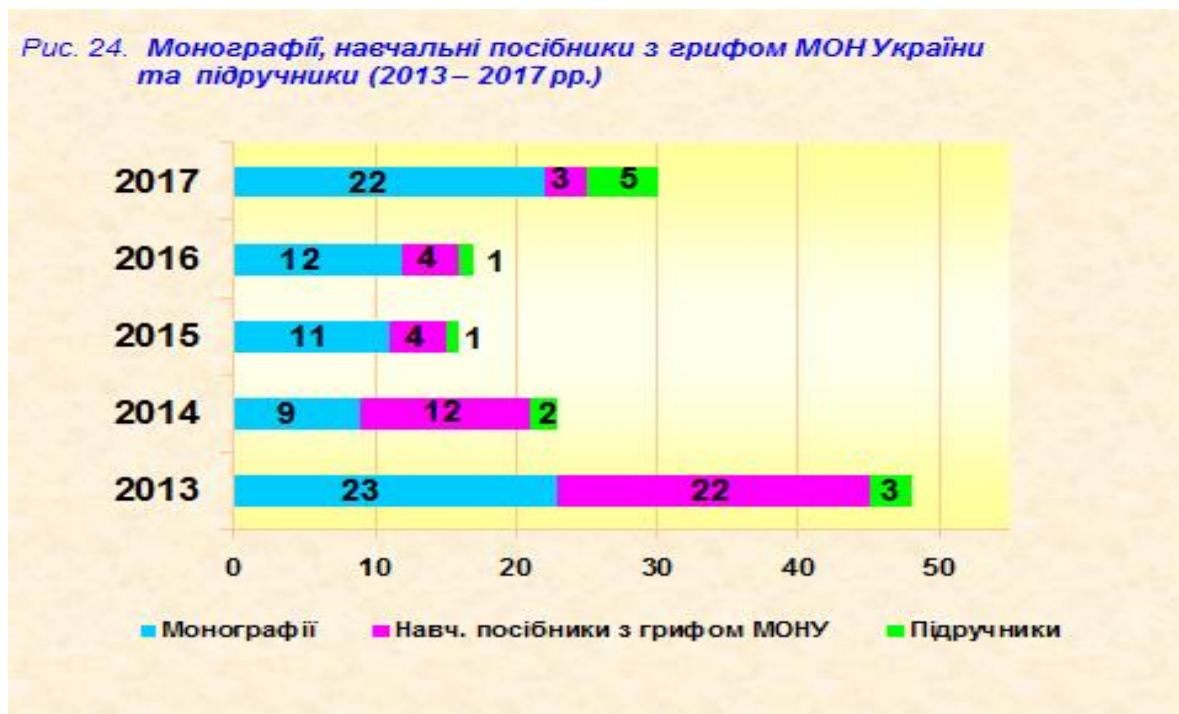

Проведений науковим відділом аналіз звітів кафедр за останні роки засвідчив, що серед професорсько-викладацького складу є викладачі, у яких в 2017 році відсутні публікації (**РИС. 23**). Колеги, це не припустимо, щоб у вищій школі, де одним із пріоритетних напрямів діяльності є науково-дослідна робота була подібна ситуація.

Серед численних чинників, які забезпечують рейтинг університету, важливим є підготовка до друку та опублікування підручників, монографій тощо.

На **РИС. 24** представлено діаграму опублікування підручників, монографій, навчальних посібників з грифом МОН України за останні 5 років.

У 2017 році професорсько-викладацьким складом університету опубліковано три підручники для середньої школи, а саме: «Фізика» для учнів 9-го класу загальноосвітніх навчальних закладів (серед авторів – доцент кафедри фізики *Бойко Микола Павлович* та професор кафедри фізики *Мельничук Олександр Володимирович*); «Біологія: підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів » (серед авторів – професор кафедри біології *Кучменко Олена Борисівна*); «Німецька мова: 5-ий рік навчання. Підручник для 9 класу загальноосвітніх (РИС. 25).

Рис. 25. Підручники для середньої школи у 2017 р.

Крім того, опубліковано 3 навчальних посібники із грифом МОН України. Це значно менше, ніж попередні чотири роки. Показник був би, безперечно, кращим, однак МОН України з квітня 2014 року скасувало грифування навчальної літератури для ВНЗ. Що стосується монографій, то у 2017 р. у світ вийшло 22 монографії, з них 10 – це видані в інших вузах колективні монографії, у яких викладачі університету є співавторами.

На **РИС. 26** представлено сумарний результат монографій, навчальних посібників з грифом МОН України та підручників. Цей показник 30 одиниць.

Рис. 26. Загальна кількість монографій, навчальних посібників із грифом МОН України та підручників (2013– 2017 рр.)

Із **РИС. 27** видно, що за 2017 рік видавництвом університету опубліковано 34 періодичних видань та збірників наукових праць. На **РИС. 28** представлено діаграму щодо кількості збірників та періодичних видань, підготовлених та опублікованих у 2017 році у розрізі факультетів.

Особливої подяки заслуговують відповідальні редактори професори Самойленко Г.В. і Коваленко Є.І., декани та завідувачі кафедр філологічного факультету (декан Забарний Олександр Вадимович), факультету психології та соціальної роботи (декан Тимошенко Олексій Анатолійович), на яких підготовлено й опубліковано відповідно 9 і 6 збірників наукових праць.

На **РИС. 29** представлено діаграму опублікування статей за останні п'ять років. Тут підраховано всі статті, не залежно від статусу журналу.

У 2017 році викладачами університету опубліковано 85 статей у журналах, що внесені до переліку науково-метричних баз даних. Із них 6 статей опубліковані в журналах, які є в переліку бази даних SCOPUS, 2 - у журналах, включених до Web of Science, 59 - Index Copernicus. Ми зрушили з мертвої точки і, сподіваюся, цей показник роботи в подальшому бути лише зростати.

Не менш активно викладачами університету проводилася навчально-методична робота. На **РИС. 30** наведено діаграми опублікування професорсько-викладацьким складом університету навчально-методичних посібників і методичних рекомендацій, які друкуються за рішенням Вченої ради університету, і, як правило, використовуються у навчальному процесі нашими студентами.

Рис. 30. Методичні рекомендації, навчальні посібники

За звітами кафедр у 2017 році опубліковано 118 навчально-методичних посібників і 40 методрозробок. Це абсолютно кращий результат за п'ять останніх років як в арифметичному, так і в пропорційному вимірах.

Не можна не відзначити величезний обсяг робіт, проведених кафедрами і факультетами у напрямі організації та проведення наукових заходів. Протягом 2017 року кафедри університету виступили організаторами та співорганізаторами 89 зібрань різного рівня у стінах нашого університету, інших ВНЗ та за кордоном (Рис. 31).

Рис. 31. Наукові зібрання, проведені в університеті

Це абсолютно кращий результат за усіма параметрами в сучасній історії університету.

Не можна не відзначити окремо плідну роботу викладачів кафедри хімії. У 2017 році штатними викладачами отримано 8 патентів (**РИС. 32**), авторами яких стали завідувач кафедри хімії професор Суховєєв Володимир Володимирович та доцент Москаленко Олег Вадимович. Сумісник кафедри професор Демченко Анатолій Михайлович став автором ще 24 патентів.

Разом з тим, далеко не в усьому наш колектив добився позитивних результатів. Так, протягом 2017 року в університеті не виконувався жоден науково-дослідний проект, який би фінансувався за кошти загального фонду державного бюджету. Але не варто дивуватися, якщо на конкурс було подано лише один науковий проект «Вплив легування на структурні, оптичні та електрон-фононні властивості та стабільність анізотропних кристалів» (науковий керівник – д.ф.-м.н., проф. Мельничук О.В.). На жаль, ми не використовуємо в повній мірі можливість залучати проектні кошти для модернізації нашої бази та матеріального заохочення працівників.

До досягнень нашого колективу слід віднести і високі відзнаки наших професорів. Відповідно до Указу Президента України від 10 вересня 2011 року № 906 «Про державні стипендії для видатних діячів науки, освіти, культури і

мистецтва, охорони здоров'я, фізичної культури і спорту та інформаційної сфери» (зі змінами, внесеними Указами від 12 липня 2013 року № 377, від 30 грудня 2013 року № 717 та від 7 травня 2015 року № 256) призначено державні стипендії видатним діячам науки (**РИС. 33**): Коваленко Євгенії Іванівні, к.пед.н., проф., Самойленко Григорію Васильовичу, д.філол.н., проф.

Почесною грамотою Кабінету Міністрів України за вагомий особистий внесок у забезпечення розвитку освіти і науки, багаторічну сумлінну працю та високий професіоналізм нагороджено доктора філологічних наук, професора Олександра Герасимовича Ковальчука (**РИС. 34**).

ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Університет є державною бюджетною неприбутковою організацією і такий статус визначає межі, цілі та порядок здійснення фінансово-господарської діяльності. Основними напрямками статутної діяльності університету є надання освітніх послуг згідно з державним замовленням і договірними зобов'язаннями та виконання наукових замовлень у сфері фундаментальних досліджень. Саме на забезпечення цих головних завдань і направлена вся економічна діяльність університету. Як бюджетна неприбуткова організація університет працює за річним кошторисом, джерела й обсяги доходів і статті витрат якого визначаються Міністерством освіти і науки України.

Регламентування діяльності університету з боку міністерства здійснюється також шляхом затвердження лімітів чисельності працівників, фонду заробітної плати, стипендіального фонду, структури витрат на господарські цілі тощо.

У своїй фінансово-господарській діяльності ректорат керувався Законом України «Про державний бюджет України на 2017 рік», указами, постановами Президента України, Верховної Ради, Кабінету Міністрів, наказами та розпорядженнями Міністерства освіти і науки України. Видавалися накази та розпорядження ректора університету щодо економного використання бюджетних коштів.

Основу доходної частини кошторису університету складає фінансування з загального фонду державного бюджету та кошти від надання платних послуг згідно положень діючого законодавства. Як показують наведені у **таблиці 15** дані, прослідковується збільшення доходів в 2017 році на 2537,8 тис. грн. або 20% в порівнянні з минулим роком. Дохідна частина могла б бути й більшою, але скорочення контингенту студентів, зумовлене демографічною ситуацією, різким зменшенням чисельності випускників шкіл і змінами законодавства, прийомом на заочне відділення за результатами ЗНО, не дозволило це здійснити. Економічним наслідком для вищих навчальних закладів від прийняття цих соціально направлених правових норм стало щорічне «вимивання» обігових коштів через інфляційні процеси, обмеження фінансових можливостей університету по утриманню матеріально-технічної бази та її розвитку.

Таблиця 15. Фінансування університету протягом 2015 – 2017 рр. (тис. грн.)

	Показники	2015	2016	2017
	Надходження			
I	Фінансування з загального фонду державного бюджету	47296,6	48508,9	60495,0
II	Загальний обсяг надходжень з спеціального фонду державного бюджету	12979,2	12955,6	15493,4
2.1.	надходження від надання платних освітніх послуг	6822,9	6341,9	6620,4
2.2.	доходи від виробничої діяльності	5849,1	6280,3	8579,2
2.3.	доходи від оренди	307,2	333,4	293,8
III	Загальна сума коштів, які отримав університет	60275,8	61464,5	75988,4
IV	Відсоток власних надходжень у річному бюджеті університету	21,5	26,7	20,3
V	Загальні обсяги річного бюджету університету у % до попереднього року	107,5	102,0	123,6
	Видатки			
VI	Видатки з загального фонду державного бюджету	47296,6	48508,9	60495,0
	- оплата праці	27347,0	29712,2	43109,4
	- виплати студентам	16365,1	14799,9	10539,8
	- комунальні послуги	3584,5	3996,8	6503,9
	- витрати на поточне утримання університету	0	0	200,0
	- оплата послуг (крім комунальних)	0	0	141,9
	- капітальні видатки	0	0	0
VII	Отримано коштів на видачу студентам кредитів для здобуття вищої освіти	0	0	0
VIII	Видатки зі спеціального фонду державного бюджету	13567,7	13168,6	15467,2
	- оплата праці	8572,0	7630,1	7745,4
	- комунальні послуги	891,2	1515,5	2595,6
	- витрати на поточне утримання університету	3942,8	3893,4	4815,6
	- стипендії	0	0	41,1
	- капітальні видатки	161,7	129,6	269,5

Надходження із загального фонду державного бюджету в 2017 році зросли на 11986,1 тис. грн. або на 25% в порівнянні з минулим роком, за рахунок збільшення видатків на оплату праці на 13397,2 тис. грн. або 45% в зв'язку з зростанням мінімальної заробітної плати та підвищення рівня зарплати всім категоріям працівників, разом з тим, спостерігається зменшення виплат студентам на 4260,1 тис. грн. або на 30% за рахунок зменшення кількості стипендіатів академічної стипендії в зв'язку зі змінами в чинне законодавство. Також спостерігається значне збільшення видатків на комунальні послуги на 2507,1 тис. грн. або на 60% в порівнянні з минулим роком за рахунок збільшення тарифів по комунальних послугах. При цьому, в 2017 році були проведені видатки на поточне утримання в сумі 200,0 тис. грн., а саме: на закупівлю сантехнічного, електричного та комп'ютерного обладнання для використання в навчальному процесі, а також проведено оплату поточного ремонту сантехнічної мережі в навчальному корпусі №1 на суму 141,9 тис. грн.

Така структура державного фінансування (практично 88 % якого йшло на виплату стипендій та зарплат) суттєво збільшила навантаження на спеціальний фонд державного бюджету, тобто на власні кошти університету, отримані від надання платних послуг. Саме з них і фінансувалися поточне утримання університету, капітальні ремонти, придбання обладнання, матеріальна допомога, поповнення бібліотечних фондів, оплата відряджень, підписки на періодичні видання й інші невідкладні витрати.

Характерною рисою звітного періоду у фінансовій сфері було динамічне зростання заробітної плати.

Середньомісячна заробітна плата науково-педагогічного персоналу університету за 2015-2017 рр. зросла на 68%.

Цілком закономірно, що пропорційно зросли і витрати на заробітну плату. Інформацію наведено в **таблиці 16**. Зокрема, у 2017 р. порівняно з

2016 р. видатки на заробітну плату зросли на 13512,5 тис. грн. або 36% за рахунок збільшення мінімальної заробітної плати в 2 рази.

Таблиця 16. Витрати на заробітну плату за 2017 рік в цілому по загальному та спеціальному фонду (тис. грн.)

Показники	2015	2016	2017
Видатки на оплату праці разом з нарахуваннями з загального фонду	27347,0	29712,2	43109,4
Видатки на оплату праці разом з нарахуваннями з спеціального фонду	8572,0	7630,1	7745,4
Разом	35919,0	37342,3	50854,8

Які ж тенденції розвитку фінансово-економічної сфери університету ми бачимо :

1. Посилення проблем у діючій структурі витрат університету.

Так в 2017 р. за рахунок асигнувань із загального фонду державного бюджету 71% складають видатки на зарплату, 17 % - видатки на виплату стипендій та інших платежів студентам, 11% - на оплату комунальних послуг. На інші видатки з поточного утримання університету витрачено лише 1% від загальної суми видатків.

2. Зростання державного фінансування. Зокрема, якщо у 2016 р. порівняно з 2015 р., фінансування зросло тільки на 3%, то у 2017 р. порівняно з 2016 р. це зростання складає 25%.

3. Певне покращення обсягу доходів спеціального фонду від надання платних освітніх послуг. Зокрема, якщо у 2016 р. порівняно з 2015 р. мало місце зменшення надходжень до спеціального фонду від надання платних освітніх послуг на 481,0 тис. грн. або 7%, то у 2017 р. порівняно з 2016 р. пройшло зростання доходів на 278,5 тис. грн. або 5%. Але є позитивна тенденція щодо зростання кількості студентів-контрактників, а відповідно і надходжень (*Таблиця 17*)

Таблиця 17. Кількість студентів–контрактників та власні надходження університету

Період	2015	2016	2017
Кількість студентів-контрактників	710	739	788
Надходження від надання платних освітніх послуг (тис. грн.)	6822,9	6341,9	6620,4

4. Збереження високого відсотка частки виплат на заробітну плату в загальному обсязі витрат (таблиця 18). Відсоток витрат на заробітну плату зі спеціального фонду за останні роки складає близько 50%, що становить велику частку у структурі надходжень коштів до спеціального фонду.

Таблиця 18. Питома вага видатків на зарплату в складі витрат спеціального фонду

Звітний період	Зарплата та нарахування на зарплату (тис. грн.)	Відсоток витрат із спеціального фонду
2017	7745,4	50,1%
2016	7630,1	57,9%
2015	8572,0,	63,2 %

На виконання умов Колективного договору адміністрацією університету здійснювались виплати доплат, надбавок, премій та матеріальних допомог працівникам університету (*Табл. 19*).

Таблиця 19. Фінансування зобов'язань за Колективним договором

Показники (тис. грн.)	2015	2016	2017
Премії	217,4	302,5	370,0
Матеріальна допомога	271,6	357,2	474,3
Виплати до ювілеїв	116,2	115,8	152,4
Разом	605,2	775,5	996,7

Крім того, у 2017 рр. університетом перераховано допомогу профспілковому комітету на культурно-масову роботу 0,3% від фонду заробітної плати на суму 30,5 тис. грн..

З метою підтримки висококваліфікованих викладачів – професорів, докторів наук та інших викладачів здійснюється виплата надбавок і доплат до посадових окладів у розмірі від 10 до 50 %.

З коштів спеціального фонду державного бюджету в 2017 р. фінансувалось 52,5 ставки професорсько-викладацького персоналу та 77,75 посад іншого персоналу. В цілому по університету 21,6 % працівників університету утримується за рахунок власних коштів. Дані наведені в Табл. 20.

Таблиця 20. Структура штатного розпису університету

	2015	2016	2017
Загальна кількість посад по штатному розпису	709,1	671,4	603,15
Кількість штатних посад, що утримувались за рахунок спеціального фонду державного бюджету	212,5	177,6	130,25
- з них НПП	41,0	46,75	52,5
- інший персонал	171,5	130,85	77,75
Питома вага посад, що утримувались за рахунок власних коштів в загальній чисельності - %	30,0	26,5	21,6

Але навіть при скороченні чисельності штатних посад, що утримуються за рахунок спеціального фонду у грошовому еквіваленті виплата заробітної плати з цього фонду зросла на 115 тис. грн., що пояснюється різким підняттям мінімальної заробітної плати з 01.01.2017 р.

Важливим завданням керівництва будь-якого навчального закладу є збереження та *удосконалення матеріально-технічної бази*.

Протягом 2017 року за кошти спеціального фонду, спонсорські та благодійні внески було придбано (Табл. 21)

Таблиця 21. Закупівля навчального та наукового обладнання

	Назва	Кількість
1	Системні блоки	<i>35 шт.</i>
2	Монітори	<i>46 шт.</i>
3	Комп'ютери	<i>11 шт.</i>
4	Принтери	<i>16 шт.</i>
5	Ноутбуки	<i>5 шт.</i>
6	Проектори (аудиторні)	<i>9 шт.</i>
7	Проектори (актова зала)	<i>1 шт.</i>
8	Картриджі	<i>22 шт.</i>
9	Тонер (універсальний, hp, samsung)	<i>55 кг</i>
10	Тонер	<i>56 банок</i>
11	Спектрофотометр СФ-26	<i>1 шт.</i>
12	Телевізор LED-32	<i>1 шт.</i>
13	Фотоапарат Canon	<i>1 шт.</i>
14	МФУ Ріко-СП 3500	<i>1 шт.</i>
15	Піаніно Essex (Президентський Фонд Леоніда Кучми «Україна»)	<i>1 шт.</i>
16	Радіомікрофони	<i>2 шт.</i>

Завдяки сприянню Народного депутату України Олександра Кодоли доукомплектовано спортмайданчик новими спортивними знаряддями та тренажерами біля студентського гуртожитку №3.

Величезну кропітку роботу було проведено усіма службами університету з ремонту, виготовлення, налагодження та переоснащення споруд, корпусів, гуртожитків, прибирання та облаштування території університету.

Так, за кошти інвесторів збудовано для потреб університету бетонно-щебеневий майданчик за навчальним корпусом №2 на суму 64 тис. грн.

Центром інформатизації, на обслуговуванні якого знаходиться **585** комп'ютерів, заправлено картриджів – (приблизно) 170 шт.; відновлено картриджів – 30 шт.; відремонтовано – 15 комп'ютерів, 3 монітори, 4 принтери; модернізовано – 3 комп'ютери; налагоджено – (приблизно) 137 комп'ютерів; підключено до мережі Інтернет аудиторію 319, 321, 229, 206, 207 навчального корпусу №2, 125 навчального корпусу №1, 17, 11 навчального корпусу №5.

Майстернею університету в поточному році було виготовлено **150** меблевих виробів: ліжок – 19 шт., тумбочок та підставок - 10 шт., шаф 2-х дверних з антресолю – 9 шт., тумб приліжкових – 39 шт., стендів – 28 шт., столів учбових – 5 шт., полиць книжкових – 20 шт., столів комп'ютерних – 2 шт., столів кухонних – 4 шт., міні-стінок кухонних – 4 шт.

Крім того, виготовлено 81 столярний виріб: рама для картини – 33 шт., дверний блок – 4 шт., віконний блок – 5 шт., рама віконна – 18 шт., кватирка віконна (гуртожиток № 2) – 17 шт. і т.д.; **6 металопластикових вікон;** металеву решітку на двері та вікна (6 шт.); пандус 1000х4200 – 1 шт.

Проведено ремонт меблів (Н. к. № 1, 2, Гуртожиток № 1, 2, 3, 4), стільців, банкетки, парт (Н. к. № 2), віконних рам (Н. к. № 2, Гуртожиток № 1, 2), лавочок та урн (по всій території НДУ), житлових будиночків НДБ «Лісове озеро»; демонтаж, ремонт та встановлення віконних вітражів (Н. к. № 2, 3 та 4 поверх) і т.п.

Ремонтно-будівельною бригадою університету за поточний рік було виконані роботи на загальну суму в майже 610 тис. грн. Практично в усіх приміщеннях, що знаходяться у використанні нашого навчального закладу проводилися ремонтні та будівельні роботи. Більш детально (ТАБЛ. 22)

Таблиця 22. Роботи, проведені ремонтно-будівельною бригадою у 2017 р.

№ з/п	Найменування робіт	Загальна вартість (грн.)	Вартість матеріалів (грн.)
1.	Навчальний корпус №1	21603	5292

	1. Поточний ремонт фасаду 2. Улаштування навісу над входом в археологічну лабораторію	<u>18944</u> 40547	<u>3262</u> 8554
2.	<u>Навчальний корпус №2</u> Ремонт аудиторій - 5 шт., лабораторій-2 шт., підлоги актового залу, покрівлі.	174206	43136
3.	<u>Навчальні корпуси № 5, 8</u> 1. Ремонт аудиторій та коридорів I-го блоку н.к. № 5. 2. Ремонт кабінету кафедри, підлоги I-го поверху н.к. № 8, частковий ремонт фасадів.	93929	38414
4.	<u>Гуртожиток №1</u> Ремонт телевізійної кімнати, сходової клітини, коридора IV поверху	46028	8482
5.	<u>Гуртожиток №2</u> Поточний ремонт кімнат – 4 шт., душові, покрівля.	55596	16726
6.	<u>Гуртожиток №3</u> Поточний ремонт кімнат – 8 шт., покрівлі, коридори I – V пов.	67499	34039
7.	<u>Гуртожиток №4</u> Поточний ремонт кімнат – 7 шт., вестибюлю IV поверху, заміна дверних блоків головного входу.	79991	27832
8.	<u>Бібліотека вул. Гоголя, 4</u> Ремонт підлоги підвалу, фасаду, водогінних труб.	2647	1165
9.	<u>Їдальня</u> Косметичний ремонт приміщень, ганку.	10101	2339
10.	<u>Пам'ятник Безбородьку</u> Поточний ремонт.	9936	1415
11.	<u>Будинок №12, 3-й мікрорайон</u> Ремонт покрівлі входу у підвал.	916	415
12.	<u>Навіс для дров</u> Улаштування навісу для дров.	16895	3827
13.	<u>Господарче подвір'я</u> 1. Улаштування вольєру для собак. 2. Частковий ремонт фасаду госпчастини.	6931	3438
14.	<u>Каналізаційні колодязі</u> Ремонт цегляної кладки колодязів з улаштуванням люків – 4 шт.	3759	1482
	ВСЬОГО :	608981	191264

Іншими підрозділами університету були проведені значні за обсягами роботи з ремонту мереж, заміни та встановлення нового обладнання (ТАБЛ.23-24)

Таблиця 23-24. Роботи, проведені службами університету для забезпечення нормального функціонування електро-, водо- та тепlopостачання

№ п/п	Найменування виконаних ремонтних та профілактичних робіт, закупівля електрообладнання та електроматеріалів	Місце проведення робіт	Вартість матеріалів, робіт (грн.)
1	Заміна трифазних лічильників (актив, реактив) на один новий електронний НІК 2303L APK1	Територія НДУ, ТП -9	2740
2	Прокладання траншеї від їдальні до ТП-2 та заміна силового кабелю електропостачання їдальні (кабель, цементно азбестова труба, пісок)	Територія НДУ, ТП-2, їдальня	22464 265 300
3	Заміна 7 ел. конфорок по 1,5кВт та 1 ел. конфорка 1кВт; заміна 14 внутрішніх розеток, 9 вимикачів ; 7-х автоматичних вимикачів по 16-20 А	Гуртожиток №3	2166 450
4	Заміна 5 ел. конфорок по 1,5кВт та 2 ел. конфорки по 1кВт ; 13 розеток ; 7-х вимикачів і 6 автоматичні вимикачі;	Гуртожиток №4	1866 500
5	Проведення лабораторних профілактичних вимірювань у навчально-дослідній базі «Лісове озеро» с. Ядути.	Територія НДУ с. Ядути	9000
6	Переобладнання освітлення на нове люмінесцентне в 10 кімнатах і установка додаткового в 9 кімнатах	Гуртожиток №1	10000
7	Установка електричного бойлера 2 кВт в житловий блок.	Гуртожиток №4	3000
8	Заміна 2-х електричних однофазних електролічильників.	Гуртожиток №4	940
9	Заміна 12 перемикачів кулачкових на електроплитах.	Гуртожиток №2	2520
10	Поточний ремонт повітряної лінії 0,4кВ навчально-дослідної бази «Лісове озеро» с. Ядути	с. Ядути	54000
11	Поетапна заміна світильників (розеток, вимикачів) на нові LED світильники в навчальних корпусах	Навчальні корпуси №1 та №2	45000
	РАЗОМ		155211

№ п/п	Найменування виконаних ремонтних та профілактичних робіт, закупівля обладнання та матеріалів	Місце проведення робіт
1	Установка та заміна лічильників холодної води	Бібліотека (вул. Гоголя), Навчальний корпус №2
2	Промивка зовнішньої каналізаційної системи	Їдальня, Гуртожиток №2
3	Монтаж водонагрівального бойлера	Гуртожиток №4
4	Ремонт внутрішньої каналізаційної системи протяжністю 29 м/п	Навчальний корпус №2
5	Проведено заміну кранів у кількості – 18 шт., замінено шлангів водопостачання – 18 шт., ремонт системи тепlopостачання на третьому поверсі аудиторія № 312 та архіву бібліотеки.	Навчальний корпус №2
6	Проведено ремонт каналізаційних колодязів з установленням нових каналізаційних люків	Їдальня
7	Ремонт системи внутрішнього водопостачання, а саме: ремонт кранів (заміна кран-букс – 23 шт.), заміна кранів - 7 шт., заміна шлангів для води – 6 шт.	Гуртожиток №3
8	Монтаж твердопаливного котла у теплиці	Науково-дослідна агробіостанція
9	Заміна запірно-регулюючої арматури та каналізації, кран-буксів – 20 шт., кранів – 13 шт., шлангів для води – 18 шт., каналізаційних труб на пластмасові діаметром 50 мм протяжністю – 25 м/п.	Навчальний корпус №1
10	Проведено замінену кранів: Ø25 – 11шт., Ø40 – 2 шт., Ø32 – 7 шт., Ø15 – 15 шт., Ø20 – 10 шт., ліквідовано проблемні ділянки трубопроводу, проведено промивку системи технічним розчином	Навчальний корпус №1
11	Проведено заготівлю дров – 50м ³ та придбано за кошти університету– 100м ³ .	Господарчий двір
12	Збудовано і прийнято на баланс університету бетонно-щебеневий майданчик (194 м ²) для подальшого облаштування котельні потужністю 3 МВт на альтернативних видах палива	Територія за навчальним корпусом №2

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Ретельна увага керівництвом університету, структурними підрозділами приділялася *міжнародній співпраці*.

У 2017 році у різних формах і з різною ефективністю колектив університету співпрацював із 76 освітніми та науковими установами зарубіжних країн. Були підписано низку нових угод, а саме з:

1. Академією бізнесу та менеджменту в Швейцарії (Швейцарія, Цюрих);
2. Вищою школою управління охороною праці в місті Катовіце (Польща);
3. Гете-Інститутом (ФРН);
3. Тяньцзіньським університетом іноземних мов (КНР).

Продовжено термін дії існуючих договорів із 76 освітніми та науковими установами, які належать до 17-и країн ближнього й дальнього зарубіжжя (Рис. 35).

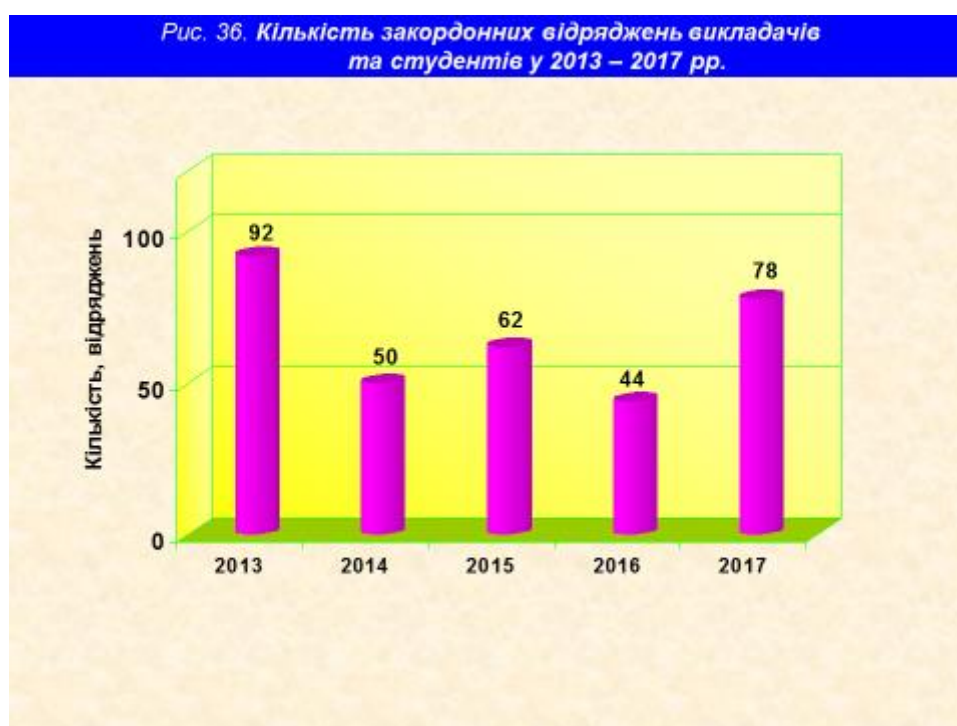

Нині діє 36 офіційних угод про співпрацю університету з навчальними закладами та науковими установами Білорусі, Греції, Грузії, Італії, Казахстану, КНР, Литви, Македонії, Польщі, РФ, США, ФРН, Швейцарії,

Швеції тощо. Університет також підтримував зв'язки з посольствами Туркменістану, Польщі, Китаю, Молдови, Греції, Казахстану, Литви, Угорщини, Болгарії тощо.

Гостями університету в 2017 році були Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Польща в Україні Ян Пекло та Надзвичайний і Повноважний Посол Греції в Україні Георгіос Пукаміссас.

78 викладачів і студентів протягом року побували у закордонних відрядженнях у 16 країнах світу (Австрія, Білорусь, Греція, КНР, Литва, Польща, США, Туніс, Угорщина, ФРН) **(Рис. 36)**.

Протягом 2017 року в університеті перебували за прямими угодами та на запрошення 32 іноземні фахівці зі США, Польщі та Німеччини.

У рамках проекту «У продовження фулбрайтівського досвіду: академічні і культурні обміни між університетами України», присвяченого святкуванню 25-річчя встановлення дипломатичних відносин між Україною та США і 25-річчя діяльності Програми академічних обмінів імені Фулбрайта в Україні в університеті відбулася лекція випускниці фулбрайтівської програми, професора Східноєвропейського національного

університету імені Лесі Українки Лариси Засєкіної на тему: «Криза національного масштабу в Україні: від психічної травми до зцілення» (28 вересня 2017 року).

У рамках проекту GeSt («Програма підготовки Гендерні Студії: крок до демократії та миру у сусідніх до ЄС країнах з різними традиціями») за програмою Erasmus+ 16-20 жовтня 2017 року у місті Маноуба (Республіка Туніс) була проведена Друга міжнародна літня школа «Гендерні Студії: навчання, викладання та дослідження», організатором якої був Університет міста Маноуба, а співорганізаторами – наш університет та 8 інших членів консорціуму.

Учасники школи з країн-партнерів (Україна, Марокко, Туніс, Греція, Литва, Угорщина) ділилися досвідом розробки навчальних матеріалів для магістрів, що спеціалізуються на гендерних студіях. Зокрема, доценти О.В. Желіба та О.П. Щотка доповіли про стан підготовки посібників викладачами нашого університету для вивчення курсів з гендерних студій на магістерських програмах з політології та освітніх вимірювань, а доценти Т.В. Лісова та Ю.О. Ковальчук провели практичне заняття з використання платформи управління навчанням Moodle, поділившись своїм багатолітнім досвідом використання цієї системи в освітньому процесі.

Професор кафедри географії В.В. Смаль на запрошення кафедри географії та Центру пострадянських досліджень перебувала в Університеті Маямі (м. Оксфорд, штату Огайо), в якому прочитала низку лекцій для американських студентів і викладачів щодо українсько-російських відносин, російської гібридної війни в Україні, формування української національної ідентичності, місця України у світовому геополітичному просторі в рамках курсів «Міжнародні відносини», «Культурна антропологія», «Глобальні сили та локальна різноманітність».

7 грудня 2017 р. в університеті була презентована програма Два дипломи, яку представили нашим студентам Яцек Скорус, декан гуманітарного факультету, та Катерина Лук'янова, молодший спеціаліст із

питань міжнародної співпраці Вищої школи управління охороною праці в місті Катовіце (Республіка Польща), та підписана угода, за якою студенти нашого університету зможуть отримати додатково диплом Вищої школи управління охороною праці в Катовіце за напрямками: Управління, Внутрішня безпека, Управління та технологія виробництва. Програма 2D зорієнтована на студентів, які навчаються на першому та другому курсі магістратури.

Протягом 2017 р. в університеті продовжено курси з вивчення польської мови (викладач Луцина Ейма). Кількість бажаючих вивчати мову збільшилася до 23 осіб.

ВИХОВНА РОБОТА

Позитивні зміни простежуються *в напрямі позааудиторного культурно-мистецького виховання*, що передбачали комплексний виховний вплив (національно-патріотичний, громадсько-правовий, морально-етичний) на студентську молодь.

Протягом 2017 року було проведено цілу низку різноманітних заходів із залученням значної кількості учасників, серед яких:

- загальноуніверситетські заходи (Урочистості до Міжнародного жіночого дня, до Дня Перемоги, до Дня знань, до Дня працівників освіти, з нагоди Вручення дипломів з відзнакою та Вручення погонів молодших лейтенантів, акції до Дня української писемності та мови (написання радіодиктанту), до Дня пам'яті жертв голодомору («Запали свічку»), до Дня пам'яті жертв політичних репресій, до Дня Пам'яті героїв Крут, до Дня вишиванки, Міжрегіональна гра КВН «Кубок Гоголя - 2017», Міжфакультетська гра КВН «Кубок ректора – 2017», Майданс, «Нумо, першокурсник», Міс та Містер НДУ - 2018);
- *Міжнародні* (міжнародний фестиваль хореографічного мистецтва «Квітневі викрутаси», літературно-мистецький фестиваль «Литаври» тощо)

Не можна не відзначити активізацію *КВН-івського руху* в університеті та діяльність *Культурно-освітнього центру «Юність»*.

Університетська команда КВН «Дуракам закон не писан» у цьому році вийшла на український рівень, брала участь у наступних конкурсах: Фестиваль Ліги сміху (Одеса, 4-9 лютого), Фестиваль Чернігівської ліги КВН (18 лютого), Чвертьфінал Чернігівської ліги КВН (25 березня), Кубок Гоголя (Ніжин, 29 березня), Весняний кубок Славутича (7 квітня), Фестиваль Ліги КВН «Сумка» (Суми, 22 квітня), Чвертьфінал Ліги КВН «Сумка» (Суми, 18 травня), Осінній кубок Славутича (7 жовтня), Осінній кубок Прилук (21 жовтня), Фестиваль студентської Ліги сміху. (Краматорськ, 2 листопада), Суперфінал Славутицької ліги КВН (1 грудня).

У межах Культурно-освітнього центру «Юність» успішно реалізовувався Творчий проект #naStile. Проведено заходи: дискотека 90-х (23 березня), дискотека «Black and White» (20 квітня), дискотека «Summer Party» (11 травня), дискотека «Open AIR» (7 вересня), дискотека «Мульт Party» (28 вересня), дискотека «Halloween Party» (25 жовтня), Дискотека до Дня студента (16 листопада), Благодійний вечір української сучасної пісні (23 листопада), дискотека «New Year Party» (19 грудня).

Крім того, були організовано перегляди футбольних матчів за участі збірної України та українських клубів, проведено гру «Що?Де?Коли?», антикорупційні тренінги «Вчимося жити без корупції», Новорічний ранок для дітей співробітників і студентів.

Важливі освітні, соціокультурні та виховні функції виконував **Музейний комплекс** університету, який також став популярною локацією туристичними маршрутами Чернігівщиною.

Протягом року працівниками комплексу проводилися навчальні екскурсії для студентів усіх факультетів університету; забезпечувалося проходження музейно-архівної практики студентами історико-юридичного факультету та мовної практики студентами філологічного факультету та факультету іноземних мов; ознайомчих, в контексті історико-культурних традицій вишу, екскурсій для гостей міста та університету (для Президента України (1994-2005) Л. Д. Кучми та членів Президентського фонду

«Україна», для працівників Музею декоративно-прикладного мистецтва, для учасників плейбек-театру, для учасників Клубу мандрівників НавколоUA, для голів земляцтв України тощо); для учасників наукових міжнародних та всеукраїнських конференцій, співorganizаторами яких є університет; для учасників «Ярмарку професій», випускників загальноосвітніх шкіл і коледжів м. Ніжин та регіону, дітей Центру соціальної реабілітації дітей-інвалідів м. Ніжин, учасників-волонтерів проекту «Безкоштовні курси української мови», м. Чернігів; проведення арт-салону «Поліфонія мистецтв» (3.04.2017, картинна галерея); «Країна вранішнього сонця» (16.11.2017); співorganizація відзначення 50-річчя з дня заснування Ніжинського краєзнавчого музею ім. І. Спаського (15.11.2017); презентація університету на Міжнародному туристичному форумі (6.10.2017, м. Київ) і т.д.

Особливо хочеться зупинитися на трьох подіях, а саме, участі в підготовці та зйомках **фільму «7 чудес України. Історичні міста та містечка»** (24.06.2017), що здійснювалася за підтримки Фонду Миколи Томенка «Рідна країна»; організації **кімнати-музею «Homo soveticus»** (робоча назва), відкриття якої заплановано на початку наступного року, та **авторському проєкті професора Людмили Шумської «НІЖИН-МУЗ-ФЕСТ - 2017»**, який вже традиційно став яскравою очікуваною подією в культурно-мистецькому житті регіону.

Шановні колеги!

Висловлюю щирі подяку кожному з Вас особисто та усім структурним підрозділам університету в цілому за плідну працю, творче ставлення до посадових обов'язків, високий професіоналізм і результативність у роботі протягом 2017 року. Перед нам постають масштабні завдання, відкриваються нові перспективи та плани, реалізація яких у майбутньому дозволить вивести наш гоголівський виш на якісно новий рівень.

Дякую за увагу!

